

Atlantis

Атлантски савет Србије - Atlantic Council of Serbia

www.atlanticcouncil.rs

НАША ТЕМА - COVER STORY

Мировне мисије Peacekeeping missions

Земља партнер / Partner country
The Netherlands - Холандија

Atlantis

Osnivač i izdavač/Founder and Publisher:
Atlantski savet Srbije
 The Atlantic Council of Serbia

Za izdavača/For the Publisher:
Vladan Živulović, predsednik/President

Glavni i odgovorni urednik/
 Editor-In-Chief:
Tijana Andrić, izvršni direktor/Executive
 Director

Redakcija/Editorial Work:
**Miloš Vasiljević, Boris Viculin, Jelena
 Nikolić, Milan Jovanović, Aleksandar
 Delošević, Branko Lazić, Jelena Jeličić**

Likovno-grafički urednik/
 Graphics & Layout:
Branislav Ninković

Priprema za štampu/PrePRESS:
triD design studio, www.studiotrid.com

Prevod na engleski/English Translation:
 Lektor za engleski jezik/English language
 editor: **Nikolina Šašo**

Adresa Redakcije/Editorial Office Address:
Bulevar oslobođenja 83, 11 000 Beograd
Bulevar oslobođenja 83, Belgrade 11 000

E-mail adresa/E-mail Address:
office@atlanticcouncil.rs

Elektronsko izdanje/Electronic Publication
www.atlanticcouncil.rs

Tel/fax: **+381 11 3975-643,**
+381 11 2493-096,
+381 11 2493-356

Štamparija/Printing Services
Altanova, Zemun

CIP - katalogizacija u publikaciji
 Narodna biblioteka Srbije, Beograd
 ISSN 1452 -8851 = Atlantis (Beograd)
 COBISS. SR-ID 140098828

**Ambassade van het
 Koninkrijk der Nederlanden**

Издавање АТЛАНТИСА
 подржала је Влада
 Краљевине Холандије/
 Publication of Atlantis
 Supported by the Kingdom of
 the Netherlands

4. Визна либерализација-Србија
Visa liberalization-Serbia
8. Учешће припадника Војске Републике Србије у мировним мисијама
 Наставак добре традиције
Participation of Serbian Armed Forces personnel in Peacekeeping missions
The continuation of good tradition
14. Жене у војсци
Women in the military
18. Његова Екселенција Рон Ј.П.М ван Дартел, амбасадор Краљевине
 Холандије у Београду, Услови, али и инвестиције
**H.E. Ron J.P.M van Dartel, Ambassador of the Kingdom of the
 Netherlands in Belgrade, Conditions, but also investments**
22. Холандија – мост у глобалном свету
The Netherlands a bridge in the global world,
32. Војни аташе Краљевине Холандије у Београду, пуковник Бен
 Стеинбах, Мисија успостављања мира и безбедности широм света
Defence Attache of the Kingdom of the Netherlands in Belgrade,
Mission of establishing peace and security across the world
38. Зимски курс о новим безбедносним изазовима данашњице
**Winter school on new security challenges - trends, lessons and
 developments**
40. Атлантски савет Србије, Млади Србије данас и сутра
The Atlantic Council of Serbia, The Youth of Serbia today and tomorrow
45. Атлантски савет Србије, Наставак успешне сарадње
**The Atlantic Council of Serbia, The continuation of successful
 cooperation**
46. Досије, Европско раскршће: Да ли побеђујемо у борби против
 тероризма?
Dossier: European Crossroads:
Are we winning the fight against terrorism?

18

40

4

46

Визна либерализација - Србија

Визна либерализација, тј. укидање виза, представља једно од кључних питања која су од суштинског значаја за Србију и за њен европски пут.

Толико дуго очекивано, после двадесет година, путовање без виза ће, како се предвиђа, бити могуће за све грађане Србије почетком 2010-те године, када се очекује стављање Србије на белу Шенген листу.

Шенгенски уговор је споразум који је 14. јуна 1985. годи-

не потписало пет европских држава - Белгија, Француска, Немачка, Луксембург и Холандија. Споразум је потписан на броду „Принцеза Мари-Астрид“ на реци Мозел, поред Шенгена, малог места у Луксембургу на граници Француске и Немачке. По Шенгенском уговору, држављани државе потписнице могу се слободно кретати у било којој другој држави потписници споразума, не показујући било какав документ на граници (пасош или личну карту). Циљ уговора био је да се укину и хармонизују гранични прелази између земаља потписница. У време потписивања Шенгенски уговор није био везан за Европску унију (тада Европску заједницу) док то данас није случај. Накнадне земље потписнице су донеле конвенцију којом се ограничава укупан број Шенгенских држава на 26.

Шенген данас заправо, представља заједнички простор слободног кретања између 28 држава. Стога је потребно применити највише безбедносне стандарде нарочито на

Visa liberalization, i.e. the abolishment of visas, presents one of the key issues which are of crucial importance for Serbia and its European course. After twenty years, the long-awaited travelling without visas will, as envisaged, be possible for all citizens of Serbia at the onset of 2010, when Serbia is expected to be placed on the Schengen White List.

The Schengen Agreement is a treaty signed between five European states - Belgium, France, Germany, Luxemburg and the Netherlands on 14 June 1985. The agreement was signed aboard the ship "Princess Mary-Astrid" on the Moselle river, near Schengen, a small town in Luxemburg, on the border of France and Germany. According to the Schengen Agreement, the citizens of signatory states are allowed to travel freely in any other signatory state, without the necessity of showing any kind of document at the border crossing (neither a passport nor an identity card). The aim of the treaty was to eliminate and harmonize border crossings between signatory countries. At the time of its signing, the Schengen Agreement was in no way connected to the European Union (or rather, the then-European Commission), whereas nowadays this is not the case. Subsequent signatory countries adopted a convention, whereby the total number of Schengen states is limited to 26.

In fact, nowadays Schengen presents common territory of free movement between 28 states. Therefore, it is necessary to implement the highest security standards, especially on its outer borders, in order to secure the safety of citizens who live in the Schengen area. Thus, Serbia has to make further efforts so as to maintain the results achieved in this process. The entire process was initiated at the proposal of the European Commission to gradually abolish the visa regime for citizens of the Western Balkans. Back in December 2005, European Union member states and the European Commission reached an agreement to initiate the visa regime facilitation procedure. Negotiations on visa regime liberalization and readmission were opened with each Western Balkans state. The EU Council of Ministers adopted a mandate for negotiations on easing the visa regime and readmission with Serbia on 13 November 2006. The formal launching of negotiations for all Western Balkans states was held on 30 November 2006, and the first round of negotiations with Serbia on December 1st and 4th, 2006. After completing three rounds of negotiations and holding several

спољним границама да би се осигурала безбедност грађана који живе у шенгенском простору. Због тога Србија треба да учини даље напоре како би одржала постигнуте резултате у овом процесу. Целокупан процес започео је предлогом Европске комисије да се постепено укине визни режим за народе западног Балкана. Још у децембру 2005. године, државе чланице Европске уније и Европска Комисија договориле су се да приступе поступку олакшавања визног режима. Са сваком државом западног Балкана отворени су преговори око олакшавања визног режима и о реадмисији. Савет министара ЕУ је 13. новембра 2006. године усвојио мандат за преговоре о визним олакшицама и о реадмисији са Србијом. Званично отварање преговора за све државе западног Балкана одржано је 30. новембра 2006. године, а прва рунда преговора са Србијом 1. и 4. децембра 2006. године. Након три рунде преговора и неколико одржаних техничких састанака, Споразум о визним олакшицама и Споразум о реадмисији између Републике Србије и Европских заједница парафирани су 11. априла 2007. године, да би почетком јануара 2008. године ступили на снагу. Споразум о визним олакшицама односи се на одређене категорије становника, на дужину трајања визе, на цену визе, као и на поједностављивање и убрзавање процедуре за одређене категорије становника. Наравно, Комисија је тада закључила да олакшавање визног режима за Србију треба посматрати као транзициону фазу ка потпуној либерализацији визног режима. Комисија је тада предложила омогућавање путовања без виза за грађане БЈР Македоније, Црне Горе и Србије. За њих би поседовање новог, тзв. биометријског пасоша било довољно да путују у „земље шенгена“, које укључују земље чланице ЕУ, изузев Велике Британије и Ирске, као и Швајцарску, Норвешку и Исланд. Дакле, данас имамо ситуацију у којој се Србији пружа прилика да сви њени грађани могу сасвим слободно и неометано да путују, без виза, компликованих процедура и дугог трајања чекања у редовима.

Албанија као и Босна и Херцеговина морају да уложе веће напоре у испуњењу услова за путовање без виза, али ће имати појачану подршку Европске Комисије у процесу реформи како би што пре стекле могућност за визну либерализацију.

И наша земља је имала озбиљан задатак испуњавања свих преосталих услова за визну либерализацију и пут ка Европи и у том смислу.

Основни услови које је Србија требало да испуни, а које предвиђа Европска Комисија су следећи:

- Примена закона о странцима;
- Усвајање националне стратегије за управљање миграцијама;

meetings on technical matters, the Visa Liberalization Agreement and the Agreement on Readmission between the Republic of Serbia and European communities were initialled on 11 April 2007, and entered into effect by the beginning of January 2008. The Visa Facilitation Agreement refers to specific categories of citizens, the duration of visa validity, the price of the visa, as well as the simplification and acceleration of procedure for certain categories of citizens. Naturally, thereupon the Commission concluded that the visa regime facilitation for Serbia should be perceived as a transition stage toward full visa regime liberalization. On this occasion, the Commission also proposed enabling citizens of FZR Macedonia, Montenegro and Serbia to travel without visas. Having a new, so-called biometric passport would be prerequisite enough for them to travel to "Schengen countries", which include EU member states, with the exception of Great Britain and Ireland, as well as Switzerland, Norway and Iceland. Therefore, nowadays we have a situation in which Serbia has been offered an opportunity for all its citizens to travel completely freely and uninterrupted, without any visas, complicated procedures and long waiting in endless queues.

Albania, as well as Bosnia and Herzegovina have to invest greater efforts in fulfilling the requirements for visa-free travel, but they will have intensified support from the European Commission in the reform process in order to obtain the possibility of visa liberalization as soon as possible. Our country also had a serious task of meeting all the remaining conditions for visa liberalization and its path towards Europe in those aspects as well.

The basic requirements which Serbia should have fulfilled, as stipulated by the European Commission, were as follows:

- the Implementation of a Law on Foreigners;
 - the adoption of a National Migration Management Strategy;
 - the designing of an action plan for combating organised crime and drugs;
 - the implementation of procedures for issuing biometric passports to citizens residing in Kosovo, since, according to Resolution 1244, the Serbian Police Force is not present in that area;
 - the signing of operational agreement with EULEX under the UN auspices. Serbia has to meet these conditions by 1 October 2009.
- What is also important to mention is the fact that during the process of rapprochement and immediately upon entering the EU, Serbia will have to work on harmonizing its visa regime with the European one. This means that Serbia will have to introduce a visa regime for a certain number of countries with which it currently has a bilateral or unilateral visa regime, as is the case with, for example, Ukraine, Belarus, Costa Rica, Argentina, Bolivia, Chile, Cuba, Tunisia, Mexico, and others. Similarly, Hungary introduced a visa regime for citizens of Ser-

Visa liberalization

- Serbia

- Креирање акционог плана за сузбијање организованог криминала;
- Спровођење процедуре за издавање биометријских пасоша за грађане који имају пребивалиште на Космету, јер МУП Србије по Резолуцији 1244 УН-а није присутан на том простору;
- Потписивање операционог договора са Еулексом под окриљем УН.

Ове услове, Србија је морала испунити до 1. октобра 2009. године.

Оно што је такође важно напоменути је чињеница да ће у процесу приближавања и непосредно након уласка у ЕУ, Србија морати да ради на усклађивању свог визног режима са Европским. То значи да ће Србија морати да уведе визни режим извесном броју земаља са којима тренутно има обострани или једностранни визни режим, као што је нпр. случај са Украјином, Белорусијом, Костариком, Аргентином, Боливијом, Чилеом, Кубом, Тунисом, Мексиком и другим.

Тако је визни режим за држављане Србије увела и Мађарска 2003. год. , након уласка у ЕУ, као и Румунија 2004. год. и Бугарска 2007. године, правдајући свој поступак уласком у ЕУ. Наравно, у том процесу посебну пажњу треба обра-

Оно што је такође важно напоменути је чињеница да ће у процесу приближавања и непосредно након уласка у ЕУ, Србија морати да ради на усклађивању свог визног режима са Европским. То значи да ће Србија морати да уведе визни режим извесном броју земаља са којима тренутно има обострани или једностранни визни режим, као што је нпр. случај са Украјином, Белорусијом, Костариком, Аргентином, Боливијом, Чилеом, Кубом, Тунисом, Мексиком и другим.

тити на постојеће економске односе између датих земаља и предвидети низ других олакшица, како се њихова постојећа сарадња не би довела у питање.

Што се тиче односа Србије и Русије у погледу визног режима, потписан је споразум двеју земаља о безвизном режиму 20. фебруара 2009. године који подразумева да грађани обе земље могу без виза да уђу и остану на територији друге земље до 30 дана, док за лица са дипломатском или специјалним пасошем важи период до 90 дана. То је пре свега резултат изузетно развијених међусобних односа две земље. С тим у вези, улазак Србије у ЕУ би подразумевао и увођење визног режима за Русију, што би на извесан начин могло да представља потешкоћу у остваривању међусобних интереса, али сигурно ће се пронаћи адекватно решење и за такве случајеве.

Наиме, све земље Шенгенског уговора имају посебан принцип за издавање виза за обична и туристичка путовања. Реч је пре свега о економском и политичком принципу, потом безбедносном као и принципима из области конт-

бия у 2003, after joining the EU, as well as Rumania in 2004 and Bulgaria in 2007, justifying this move by citing EU accession procedures. Indeed, in the course of this process special attention needs to be devoted to the existing economic relations between the given countries and a range of other facilities need to be provided for so as not to jeopardize their existing cooperation.

With regard to the relations between Serbia and Russia concerning the visa regime, an agreement on non-visa regime was signed between the two countries on 20 February 2009, which stipulates that the citizens of both countries can enter and remain on the territory of the other country for up to 30 days, whereas for individuals possessing a diplomatic or special passport the allowed period is up to 90 days. This is principally the result of exceptionally developed mutual relations between the two countries. In this regard, Serbia's accession to the EU would imply the introduction of a visa regime for Russia, which could, to a certain extent, present an obstacle in achieving common interests. However, an appropriate solution is certain to be found for such cases as well.

Namely, all the Schengen Agreement signatory countries have a special principle of issuing visas for ordinary and tourist travel. It is primarily an economic and political principle, as well as a security principle and the principles related to immigration and criminal activity control (human and illicit drugs trafficking, money laundering and the like). It is for these reasons that we can assume there will be formal and informal pressures placed on Serbia by the EU in order to extend the buffer zone against "the unwanted" to our external borders and airports, whereby reducing the possibility of Serbia becoming a transit country for people and goods which could end up in EU countries through illicit channels.

On entering the EU, the same rules shall apply to Serbia as to the other member states, which actually means that, until this happens, Serbia will have to work on harmonizing its visa regime. By harmonizing its visa regime with the European one, Serbia would very openly and clearly demonstrate its readiness to accept European values and full-fledged membership in the European Union.

The visa liberalization for Serbia certainly presents one of the most significant elements in the process of Serbia's rapprochement to the European Union.

According to the recent statements of state officials, Serbia has succeeded in fulfilling the remaining conditions outlined in the so called Map road the visa liberalization. As it was stated, the biggest role in doing so was played by the Ministry of Interior Affairs, in cooperation with the Ministry of Justice. The reforms that should have been carried out included several areas, i.e. document safety, the issues of illegal migrations, asylum, borders, public order and peace i.e. fight against organised crime and corruption, as well as issues such as basic human rights and freedoms. For example, from the beginning of the process of fulfilling all the necessary conditions, up to this date, more than one million new biometric passports were issued and a whole range of new items is planned for new travel documents which will be among the most advanced.

It is needless to mention the benefits of visa liberalization at this point, taking into consideration the twenty-year long isolation

роле имиграционих и криминалних активности (трговина људима и наркотицима, прање новца, и слично). Из тих разлога се може претпоставити да ће постојати формални и неформални притисак ЕУ на Србију како би се тампон зона против „нежељених“ продубила и на наше спољне границе и аеродроме чиме би се смањила могућност да Србија буде транзитна земља за људе и робу која би илегалним каналима могла да заврши у земљама ЕУ. Уласком у ЕУ за Србију ће важити иста правила као и за остале чланице, што заправо значи да ће до тада Србија морати да ради на усклађивању свог визног режима. Усклађивањем свог визног режима са европским Србија би на врло јасан начин исказала спремност за прихватањем европских вредности и пуноправним чланством у Европској унији. Визна либерализација за Србију свакако представља један од најзначајнијих елемената у процесу приближавања Србије Европској унији.

Према недавним саопштењима државних званичника, Србија је успела да испуни све преостале услове са тзв. Мапе пута за визну либерализацију. У томе је, како се наводи, велику улогу одиграло Министарство унутрашњих послова Србије, заједно са Министарством правде. Реформа коју је требало спровести је подразумевала неколико области и то, безбедност докумената, илегалне миграције, питања азила, питања граница, затим питања јавног реда и мира тј. борбе против организованог криминала и корупције као и питања основних људских права и слобода.

Тако је нпр. од почетка процеса испуњавања свих неопходних услова, до данас, издато више од милион нових биометријских пасоша, а у плану је и читав низ новина за нове путне исправе које ће бити међу најсавременијима. О користима визне либерализације у овом тренутку је излишно говорити, имајући пре свега у виду двадесетогодишњу изолованост земље која је условила немогућност младих да путују, упознају друге културе и њихове вредности, потом отежану размену експерата, као и размену студената кроз студентске програме што је знатно ограничило могућности њиховог стручног усавршавања у иностранству. Према прогнозама светске и домаће јавности, компликоване и дуготрајне процедуре, обиље потребних докумената, сати изгубљеног времена чекања у редовима за визе и многе дуге непријатности требало би да постану прошлост за све грађане Србије почетком 2010. године. Олакшавање контаката међу људима и могућност да грађани Србије боље упознају Европску унију представља камен темељац у припреми Србије за чланство у ЕУ.

У овом тренутку нам преостаје да сачекамо извештај Експертског тима Европске комисије за визну либерализацију који би требало да буде познат јавности средином новембра 2009. Наравно, много тога је учињено и надамо се позитивним резултатима. Постоји и снажна међународна подршка процесима визне либерализације Србије и осталих Балканских земаља што је од суштинске важности будући да је одлука о томе изнад свега политичка.

Стога, верујемо да ће Србија успети да истраје у започетом процесу и да ће почетком следеће године сан многих грађана Србије заиста постати стварност.

Милош Васиљевић

of the country which caused the inability of young people to travel, become familiar with other cultures and their values, as well as the difficult and obstructed exchange of experts, as well as the exchange of students through student programmes,

What is also important to mention is the fact that during the process of rapprochement and immediately upon entering the EU, Serbia will have to work on harmonizing its visa regime with the European one. This means that Serbia will have to introduce a visa regime for a certain number of countries with which it currently has a bilateral or unilateral visa regime, as is the case with, for example, Ukraine, Belarus, Costa Rica, Argentina, Bolivia, Chile, Cuba, Tunisia, Mexico, and others.

which has significantly limited the possibilities of their professional training and specialization abroad.

According to forecasts of the global and domestic public, the complicated and time-consuming procedures, the abundance of required documents, the hours of time lost in queuing for visas and numerous other inconveniences should become the thing of the past for all citizens of Serbia at the onset of 2010. Facilitating contact-establishing among people and the possibility for Serbian citizens to get to know the European Union

better, present the cornerstone in the preparation of Serbia for EU membership.

At this point, we can only wait for the report of the European Commission Expert team for visa liberalization which should be revealed to the public by mid November 2009. Many things have been done so far and we are hoping for positive results. The existing strong international support for the visa liberalization process in Serbia and in the other Balkan countries is of utmost importance, as this decision is above all a political one. Therefore, we believe that Serbia will manage to persevere in the ongoing process and that by the beginning of next year, the dream of many Serbian citizens will indeed have become reality.

By Milos Vasiljevic

УЧЕШЋЕ ПРИПАДНИКА ВОЈСКЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
У МИРОВНИМ МИСИЈАМА

НАСТАВАК ДОБРЕ ТРАДИЦИЈЕ

Кратак историјат учешћа у мировним мисијама

Војни посматрачи са нашег подручја први пут су ангажовани у току грчко-турског рата 1897.-1899. године када официри из Црне Горе су заједно са војницима из Велике Британије, Русије, Француске, Италије и Аустроугарске, надгледали примирје. Црногорско одељење је тај задатак извршавало два месеца.

Учешће припадника ЈНА (СФРЈ) у мисијама УН

Када говоримо о почецима ангажовања ЈНА у мисијама УН, што је за последицу имало истовремени раст угледа Социјалистичке Федеративне Републике Југославије (СФРЈ) као и побољшање њеног геополитичког положаја услед преузимања дела одговорности за судбину човечанства, на првом месту морамо поменути UNEF I (1956-1967),

Short history of participation in peacekeeping missions

Military observers from our territory were engaged for the first time during the Greek-Turkish war 1897-1899, when officers from Montenegro together with soldiers from Great Britain, Russia, France, Italy and Austro-Hungary, controlled the ceasefire. The Montenegrin department was executing this task for two months.

Participation of Yugoslavian Peoples Army (during the Socialist Federal Republic of Yugoslavia) in UN missions.

When taking into consideration the beginnings of Yugoslav Peoples Army engagement in UN missions, which resulted in the simultaneous growth of reputation for the Socialist Federal Republic of Yugoslavia (SFRY), as well as in the improvement of its geo-political position due to taking on a

мисију УН на Синају. Битно је нагласити да је управо ЈНА у овој мисији учествовала са највећим контингентом. Са укупним бројем од 22 ротације, обухваћено је 14.265 припадника. Упоредо са ангажовањем на Синају, ЈНА је један одред своје армије ставила на располагање УН-у у оквиру мисије UNYOM (1963-1964) у Јемену. Када се безбедносна ситуација на истоку погоршала, ЈНА је помогла функционисање мисије UNIMOG (1988-1991) у Ираку и Ирану, са војним посматрачима. Командант мисије био је генерал Славко Јовић. Истовремено, распламсали су се сукоби у Намибији, те је СФРЈ и у овом случају, дала свој допринос очувању мира у свету, слањем већег контингента војних посматрача у оквиру мисије UNTAG (1989-1990). Такође, ЈНА је учествовала у NABEM (1989-1991) мисији у Анголи са војним посматрачима. Те, 1991. године, поред свега остало, нагло се прекинула и традиција учешћа војника ЈНА у мировним мисијама. Мало после тога започела је једна друга традиција- традиција присуства миротвораца УН на просторима бивше СФРЈ. Тако су неодговорношћу многих, државе бивше СФРЈ од некадашњих извозника безбедности, постале увозници безбедности.

Повратак у круг извозника безбедности

Петооктобарским променама и трансформацијом читавог друштва, Србија је наставила добру традицију учешћа припадника ВС у мировним мисијама. Такође, Спољнополитички одбор Европског парламента прихватио је 06.10.2009. предлог Европске комисије о визној либерализацији за грађане Србије, Црне Горе и Македоније приликом путовања у државе потписнице Шенгенског споразума од 01.01.2010. Овај важан догађај уједно представља и наставак још једне добре традиције из времена СФРЈ- традиције путовања у европске земље без потребе поседовања виза у пасошу. Јасно је да су могућности за остварење одређених права по државу и њене грађане веће када покаже спремност да предузме део одговорности за одржање светског мира и стабилности. Од тренутка увођења демократије у политички живот Србије после дужег временског периода, 05.10.2000.године, припадници ВС су сами или у оквиру ВССЦГ дали симболичан допринос међународним мировним мисијама.

share of responsibility for the destiny of humankind, first and foremost we have to mention UNEF I, United Nations mission on Sinai (1956-1967). It is important to emphasize that YPA (Yugoslav Peoples Army) is the one army which participated in this mission with the largest contingent. With a total of 22 rotations, 14.265 servicemen were engaged. Parallel to the Sinai engagement, the YPA made one of its army detachments available for the UN within the scope of the UNYOM mission in Yemen (1963-1964). When the security situation in the east deteriorated, the YPA assisted in the operation of the UNIMOG mission in Iraq and Iran (1988-1991) by providing military observers. The mission commander was general Slavko Jovic.

Simultaneously, clashes in Namibia flared up, so in this case as well, SFRY gave its contribution to safeguarding world peace by sending a large contingent of military observers within the scope of UNTAG mission (1989-1990). In addition, the YPA also participated with its military observers in NABEM mission in Angola (1989-1991). In the year 1991, amidst all the other turbulences, the tradition of YPA soldiers' participation in peacekeeping missions came to an abrupt end. Shortly after, another kind of tradition took hold - the tradition of UN peacekeepers' presence on the territory of ex-SFRY. Thus, due to the irresponsibility of many people, ex - SFRY states transformed and went from what used to be security exporters to becoming security importers.

Return into the circle of security exporters

By implementing the changes of October 5th and transforming the entire society, Serbia has continued the good tradition of Serbian Armed Forces personnel participation in peacekeeping missions. On 6th October 2009 the Foreign Affairs Committee of the European Parliament adopted the proposal of the European commission for visa liberalization pending from 1st January 2010 for the citizens of Serbia, Montenegro and Macedonia when traveling to countries which have signed the Schengen agreement. This important event also represents a continuation of another good tradition dating from the SFRY era - the tradition of travelling to European countries without needing visas passport. It is evident that the possibilities of realizing certain rights

PARTICIPATION OF SERBIAN ARMED FORCES PERSONNEL IN PEACEKEEPING MISSIONS

THE CONTINUATION OF GOOD TRADITION

Завршене међународне мировне мисије у којима су учествовали припадници ВС

Мисија УН у Источном Тимору (UNMISET)

Мировна мисија УН у Источном Тимору успостављена је Резолуцијом Савета безбедности УН 1246 од 11.6.1999. године. Постављени мандат успешно је испуњен и мисија је завршена 20.5.2005. године. Министарство одбране је учешће у тој мисији почело 26.6.2002. године, са три војна посматрача. До затварања мисије ангажовано је укупно пет припадника МО и ВСЦГ. Било је то прво ангажовање припадника МО и Војске у мировним мисијама УН после поновног пријема у Организацију Уједињених нација.

Мировна мисија УН у Бурундију (ONUB)

Мировна мисија је успостављена у складу са поглављем VI и VII Повеље УН Резолуцијом Савета безбедности бр. 1545, усвојеном 21.маја 2004. године. Министарство одбране је учешће у овој мисији почело 11.09.2004. године, са два војна посматрача. Учешће у мисији је завршено 21.09.2006. године са укупним учешћем три припадника МО и ВС.

Актуелне међународне мировне мисије у којима учествују припадници ВС

Мисија УН у Либерiji (UNMIL)

Мисија УН у Либерiji (UNMIL) почела је са радом након потписивања мировног споразума у Акри, Гана и доношења Резолуције СБ УН 1509 од 19.09.2003.године са мандатом у складу са поглављима VI и VII Повеље

УН. Министарство Републике Србије учествује у мировној операцији у Либерiji (UNMIL) од 10.12.2003. године када су два војна посматрача упућена у мисију. Ангажовање војних посматрача убрзо је повећано са два на три (09.03.2004), односно шест (19.05.2004. године). Замена војних посматрача се спроводи истим темпом, након истека мандата од годину дана и до сада је у мисији учествовало 24 припадника МО и ВС. Поред припадника МО Србије у овој мисији учествују и седам

for a state and its citizens become greater once it demonstrates its readiness to assume a part of responsibility for maintaining peace and stability in the world. From the moment of introducing democracy into the political life of Serbia after a longer period of time on 5 October 2000, the SAF members have given their symbolic contribution to international peacekeeping missions, individually or as part of the Serbia and Montenegro Armed Forces.

Completed international peacekeeping missions in which Serbian Armed Forces members participated

United Nations Mission to East Timor (UNMISET)

The United Nations Peacekeeping Mission to East Timor was established on the basis of UN Security Council Resolution 1246 on 6 November 1999. The posted mandate was successfully accomplished and the mission was completed on May 20th, 2005. The Ministry of Defense commenced its participation in this mission on June 26th, 2002 with three military observers. Until the mission completion a total of five members of the Ministry of Defense and the Serbia and Montenegro Armed Forces were engaged. This presented the first engagement of MoD and Armed Forces members in UN peacekeeping missions following the readmission into the United Nations Organization.

United Nations Mission in Burundi (ONUB)

The UN peacekeeping mission in Burundi (ONUB) was established in accordance with Chapter VI and VII of the UN Charter and the Security Council Resolution 1545, adopted on May 21st, 2004. The Ministry of Defense commenced its participation in this mission on 11 September 2004, contributing two military observers. Their participation in the mission was completed on September 21st, 2006, with the total participation of three Ministry of Defense and SAF members.

Current international peacekeeping missions in which Serbian Army servicemen participate

United Nations Mission in Liberia (UNMIL)

The United Nations Mission in Liberia (UNMIL) commenced its activities after the signing of the Peace Agreement in Accra, the Republic of Ghana and adopting the United Nations Security Council Resolution 1509 on 19 September 2003, the mandate of which is in compliance with Chapters VI and VII of the United Nations Charter. The Serbian Ministry of Defense has been participating in the peacekeeping operation in Liberia (UNMIL) since 10 December 2003, when two military observers were sent to the mission. The number of military observers engaged in the mission soon increased from two to three (on 9 March 2004), then six (on 19 May 2004.). The rotation of military observers is being conducted at the same pace, after their one-year mandate expires, and to date 24 Ministry of Defense and Serbian Armed Forces members have been deployed to the mission. In addition to Ministry of Defense

припадника МУП-а Србије. Ситуација у Либерiji је генерално стабилна и нема индикатора погоршања. Тежиште рада мировних посматрача је на свакодневним активностима имплементације мировног процеса.

Мисија УН у Обали Слоноваче (UNOCIM)

Мировна мисија Уједињених Нација у Обали Слоноваче (UNOCIM) успостављена је Резолуцијом СБ УН 1528, усвојеном 27.02.2004. године, а на основу процене СБ УН да ситуација у Обали Слоноваче представља континуирану претњу светском миру. Мандат мисије је успостављен у складу са поглављима VI и VII Повеље ОУН. Министарство одбране Републике Србије учествује

у мировној операцији UNOCI у Обали Слоноваче од 01.05.2004. године са 3 војна посматрача. До сада је у мисији учествовало 12 припадника МО и ВС.

Мисија УН у ДР Конго (MONUC)

Мировна мисија УН у ДР Конго (MONUC) је успостављена новембра 1999. године у складу са Поглављем VI и VII Повеље ОУН, а на основу Резолуције СБ УН број 1279.

members, there are another seven members of the Serbian Ministry of Interior engaged in this mission as well. The current situation in Liberia is generally a stable one and there are no indicators of further deterioration. The focus of peacekeepers' duties is on everyday activities towards peace process implementation.

United Nations Mission in Côte d'Ivoire (UNOCI)

The United Nations Mission in Côte d'Ivoire (UNOCI) was set up in accordance with the UN Security Council Resolution 1528, which was passed on 27 February 2004, based on the Security Council assessment that the situation in Côte d'Ivoire presents a continuous threat to world peace. The mission mandate was established in accordance with Chapters VI and VII of the OUN Charter. The Serbian Ministry of Defense has been participating in the UNOCI peace operation in Côte d'Ivoire since 1 May 2004, with three military observers. So far, 12 MoD and SAF members have taken part in the mission.

United Nations Mission in DR Congo (MONUC)

The United Nations Peacekeeping Mission in DR Congo (MONUC) was established in November 1999 in accordance with Chapters VI and VII of the OUN Charter, on the basis of UN Security Council Resolution 1279. The UN peacekeep-

Мировна операција УН у ДР Конго је једина мисија у којој Министарство одбране Републике Србије учествује са јединицом односно националним контингентом. Јединицу чини санитетски тим састава два лекара и четири медицинска техничара који у мисији образују два тима за медицинску евакуацију ваздушним путем (AMET) и базирани су у Киншаси. Од 07.03.2003. године, када је упућен први санитетски тим у ДР Конго, у мисији је било ангажовано 60 припадника МО и ВС у девет санитетских тимова са мандатом од 6 месеци и то: 22 официра, 23 подофицира и 15 цивилних лица од тога 13 жена. Тренутно се у мисији налази десети тим (AMET-10).

Мисија УН у Чаду и Централно-афричкој републици (MINURCAT)

Влада Србије усвојила је 7. 05. 2009. одлуку о учешћу припадника Војске Србије у мировној мисији УН у Чаду и Централноафричкој Републици. Припадници санитетске службе Војске Србије у тој мисији делују у саставу норвешког контингента. Мисија ће трајати годину дана, а средства за њене трошкове биће обезбеђена из буџета. Одлуку о учешћу у мисијама усвојила је Влада Србије на седници одржаној 7. маја, а у ту мировну мисију УН упућен је шесточлани санитетски хируршки тим ВМА, који од 23.06.2009. године представља Министарство одбране Републике Србије у оквиру мировне мисије MINURCAT у Чаду и Централноафричкој Републици.

Чланови тима су: мајор др. Иво Удовичић-анестезиолог, вс др. Бошко Милев-општи хирург, мајор др. Александар Радуновић-ортопед, вс Љиљана Чуповић-инстру-

ing operation in DR Congo is the only mission in which the Serbian Ministry of Defense participates with a unit, or rather, a national contingent. The unit is comprised of a medical team consisting of two doctors and four medical technicians, who constitute two Airborne Medical Evacuation Teams (AMET) and are stationed in Kinshasa. Since 7 March 2003, when the first medical team was deployed to DR Congo, 60 MoD and Serbian Armed Forces personnel have been engaged in the mission in nine medical teams with six-month mandates, comprising: 22 officers, 23 noncommissioned officers and 15 civilians, 13 of whom are female. The tenth medical team (AMET-10) is currently present in the mission.

UN Mission in Chad and the Central African Republic (MINURCAT)

On 7 May 2009, the Serbian Government adopted the decision on Serbian Armed Forces personnel participation in the UN peacekeeping mission in Chad and Central African Republic. In this mission, the members of SAF medical service operate within the Norwegian contingent. The mission will last for one year, and the resources for covering the costs of the mission shall be provided from the budget. The decision on mission participation was adopted by the Serbian Government at a session held on 7 May, and a six-member medical surgical team from the Military Medical Academy, which has represented the Serbian MoD within the MINURCAT peace operation in Chad and the Central African Republic since 23th June 2009, has been deployed to this UN peacekeeping mission.

The members of the team are: Major Dr. Ivo Udovicic- anesthesiologist, military officer dr. Bosko Milev- general surgeon, Major dr. Aleksandar Radunovic- orthopedist, military officer Ljiljana Cupovic-surgical nurse technician, military officer Danijela Ivkovic – surgical nurse technician, sergeant Boban Kalicanin- medical technician. The members of our team are deployed to a field hospital which is stationed within the Kingdom of Norway contingent. The establishing of the MINURCAT peacekeeping mission was approved by the UN SC Resolution 1778 on 25 September 2007, in accordance with Chapters VI and VII of the UN Charter.

The UN Secretary General Special Envoy Rima Salah and the MINURCAT peace operation commander in Chad and the Central African Republic handed special UN medals for high professional contribution and extraordinary engagement in the mission to the members of the VMA (the Military Medical Academy) surgical team. This proves the participation of our most elite medical institution did not go unnoticed.

The members of our team also talked with the Minister of Defense of the Kingdom of Norway Anne-Grete Strom Erichsen who expressed the utmost satisfaction of Norwegian troops and Command of the light field hospital regarding the participation, professionalism, expertise and humanity demonstrated on the part of our surgical team. The members of this team will be replaced by 21 members of MoD and SAF during the first rotation. These new members were given a send off on 9th October in the Center for Peace Operations by the Minister of Defense Dragan Sutanovac and the General – Lieutenant Colonel Mилоје Милетић.

ментарка, вс Данијела Ивковић-инструментарка, водник Бобан Каличанин-медицински техничар. Чланови нашег тима ангажовани су у оквиру пољске болнице која се налази у саставу контингента Краљевине Норвешке. Успостављање мировне мисије MINURCAT одобрено је Резолуцијом Савета безбедности УН 1778 од 25. септембра 2007. године у складу са поглављима VI и VII Повеље УН.

Да учешће припадника наше најелитније медицинске установе није прошло незапажено, говори и чињеница да су Специјални изасланик генералног секретара УН Рима Салах и командант мировне операције MINURCAT у Чаду и Централноафричкој републици 16.10.2009. члановима хируршког тима ВМА уручили специјалне медаље УН за високе стручне доприносе и изузетан ангажман у оквиру мисије.

Чланови нашег тима разговарали су и са министарком одбране Краљевине Норвешке Анне-Грете Стром Ериксен која је изразила велико задовољство норвешког контингента и Команде лаке пољске болнице учешћем, професионализмом, стручношћу и исказаним хуманизмом чланова нашег хируршког тима. Чланове овог тима ће, у оквиру прве ротације, заменити 21 припадник МО и ВС, које су 9. октобра у Центру за мировне операције испратили министар одбране Драган Шутановац и генерал-потпуковник Милоје Милетић.

У војном делу мисије у Чаду учествују представници 36 земаља, а у цивилно-полицијском припадници из 20 држава, међу којима су и Русија, САД, Француска, Аустрија. Реч је о хуманитарној операцији у којој ће српски санитетски тим бити ангажован на лечењу припадника свих држава који учествују у тој мировној мисији, као и локалног становништва.

У мировне мисије УН шаљу се, на добровољној основи, само професионални припадници система одбране и то посредством Центра за мировне операције Генералштаба Војске Србије. Професионални припадници Војске Србије и Министарства одбране у мировним мисијама УН проводе од шест месеци до годину дана, у зависности од државе у коју су распоређени, као и од дужности на којима су ангажовани. Скупштина Србије усвојила је 26.10.2009. поред Стратегије националне безбедности, односно, Стратегије одбране РС и Закон о употреби Војске Србије и других снага одбране у мултинационалним операцијама ван граница Србије, којим је дефинисано ангажовање српских војника у активностима тог типа. По овом закону, упућивање у мултинационалне операције могуће је само ако је учешће припадника Војске Србије и других снага одбране у конкретном случају засновано на Уставу Србије и међународном праву. Учешће припадника Војске Србије у мировним операцијама УН, у много већем обиму него сада, није интерес само система одбране, већ је то државни интерес усмерен ка јачању нашег геополитичког положаја и утицаја у међународној арени. На крају, подсетимо се речи једног од првих пацифиста и мировњака планете, Махатме Гандија: "Истински извор права су дужности".

Аутор: Борис Вицулин

Aside from the National Security strategy, i.e. the Defense Strategy of the Republic of Serbia on 26th October 2009 the Serbian parliament adopted the Law on the use of Using the Serbian Army and other defense forces in multinational operations outside the borders of Serbia, which defined the engagement of Serbian soldiers in these types of activities. According to this law, the engagement of the members of the Serbian Army and other defenses forces in multinational operations is only possible if, in this particular case, it is based on the Serbian Constitution and international law. Representatives of 36 countries participate in the military part of the mission, whole members of 20 states comprise the civil-police segment of the mission, including Russia, the USA, France and Austria. It is a humanitarian operation in which the Serbian medical team shall be engaged in treating members of all states participating in this peacekeeping mission, as well as the local population.

Only professional defense system personnel are being deployed to UN peacekeeping missions on a voluntary basis, by means

of the Centre for Peacekeeping Operations of the SAF General Staff. Professional SAF and MoD members spend a period of six months up to a year, in UN peacekeeping missions depending on the state they are deployed to and the duties they are engaged in.

The participation of SAF personnel in UN peacekeeping operations to a larger extend then is presently the case, is not only the interest of the defense system, but a state interest as well, aimed at the consolidation of our geo-political position and influence in the international arena. Finally, let us be reminded of the words uttered by one of the first pacifists and peacekeepers on the planet, Mahatma Gandhi: "The true source of right is duty".

By Boris Viculin

ЖЕНЕ У ВОЈСЦИ

Свакако да је у ери еманципације жена, једна од актуелних тема данашњице и положај жене у друштву. Ако знамо да је равноправност полова један од елемената модерног демократског друштва, није тешко закључити да аналогно томе, и показатељ степена развијености демократије једног друштва, представља управо статус жене у свим структурама друштвене заједнице. У тексту који следи фокусираћемо се на статус жена у оружаним снагама, претежно у војсци, као најбитнијем елементу оружаних снага.

Статус и улога жене разликују се у националним оружаним снагама од државе до државе. Пар деценија уназад разлика је била израженија, међутим, у данашње време у свим војскама света расте број жена, као и број војних места на које се жене распоређују. Војске САД-а и Канаде, али и других држава организоване су тако да жене имају потпуно једнака права и дужности као и њихове мушке колеге. У земљама у којима је дуго владала подређена улога жена у друштву, ствари се мењају на боље. Ако погледамо ка истоку и узмемо за пример Јордан, видећемо да су у овој земљи, жене данас и инструктори борилачких вештина у оружаним снагама. Што се тиче америчког континента, ако посматрамо највећу војну силу истог-САД, видећемо да иако су се у не тако давној прошлости, амерички генерали противили укључивању жена

It is certain that in the era of female emancipation one of the current present-day topics is also the position of women in society. If it is a well-known fact that gender equality is one of the elements constituting a modern, democratic society, it is not difficult to conclude that, analogously, the status of women in all social community structures is precisely what presents the indicator of the level of development of a society's democracy. In the following text, the focus will be on the status of women in armed forces, predominantly in the army, as the most significant element of armed forces.

The status and role of women in national armed forces differ from one state to another. A few decades back, this distinction was more pronounced, however, nowadays, in all armed forces of the world the number of women is growing, as well as the number of military posts which women are being assigned to. The American and Canadian Armed Forces, but also the army's of other states are organized in such a manner that women have entirely equal rights and responsibilities as their male colleagues. In countries where the subordinate role of women in society reigned for a long time, things are changing for the better. If we take the East into consideration, Jordan for example, we will notice that nowadays women are even martial arts instructors in the armed forces. With regard to the American continent, if we observe the greatest military force on the continent – the USA, we will perceive that, although American

у „мушке“ борбене редове, САД све више охрабрују масовни улазак жена у војску, нарочито после укидања војне обавезе и професионализације војске. Што се тиче Европе остварен је велики напредак за последњих 30 година, имајући у виду да је у Западној Немачкој током 1980. године, службено у саставу војске било само 50 жена војних официра. Опет се враћамо на исток, овај пут посматрајући пример Израела. Битно је на-

Донашењем Резолуције 1325 први пут се догодило да Савет безбедности на тако високом нивоу заговара укључивање цивилног друштва, пре свега жена, у мировне процесе и примену мировних споразума.

гласити да у Израелу жене редовно служе војни рок по истим правилима и дужини трајања рока као и њихове мушке колеге. Управо је толика улога жена у израелској војсци, уз њихово бројчано стање и једнака права и обавезе са мушкарцима, оно по чему се израелска војска истиче међу осталим армијама света. У војскама различитих држава, припаднице женског пола су до сада углавном обављале административне послове, али их има и у оквиру војних полицајаца, техничара и спасилаца. Важно је нагласити да је учешће жена у војсци доста побољшало материјално стање жена у целом свету, будући да је војска у готово свим државама један од највећих послодаваца. Што се тиче афричког континента, жене које су се бориле у герилама стекле су веома значајан друштвени и политички ауторитет.

На простору бивше СФРЈ, у оквиру експерименталног програма увршћивања жена у оружане снаге, за добровољно војно служење у ЈНА 1983. године пријавило се 5.200 кандидаткиња - највише из Србије и БиХ. Већ наредне године пријавило се знатно мање кандидаткиња - 1.500, а 1985. свега 372. Након селекције, између 1983. и 1985. године у ЈНА је упућено укупно 2.779 жена. Највећи број њих, око 80 одсто, определио се за Школу резервних официра, а најпопуларнији родови били су веза, поморство и саобраћајна служба. Први пут у век и по дугој историји српског војног школства, 2007. године је пружена могућност и девојкама да конкуришу за позив војног пилота, а 2007/2008. да се школују за официре. Управа Војне полиције ВС редовно расписује конкурс за пријем подофицира у Кобре. Да би понели амблем ове јединице, кандидати пролазе ригорозне здравствене прегледе, физичку проверу и психолошко тестирање, а затим се упућују на обуку. По пријему у јединицу наставља се обука у употреби хладног и ватреног наоружања, специјална физичка обука у коју је укључено овладавање бо-

generals opposed the inclusion of women into 'male' lines of battle, the USA is increasingly encouraging massive admission of women into the army, especially after the abolition of compulsory military service and the professionalization of the military. With regard to Europe, great progress has been made during the past 30 years, taking into consideration the fact that during the 1980s in Western Germany there were only 50 female military officers. Let us go back to the subject of the East again, this time by surveying the example of Israel. It is important to highlight that in Israel women regularly undertake obligatory military service under the same rules and duration of service as their male counterparts. It is precisely such role of women in the Israeli army, in addition to their numerical strength and equal rights and responsibilities as men, that distinguishes the Israeli armed forces from other armed forces in the world. In the armed forces of various states, the members of the female gender have mostly been performing administrative duties up to now, but they can also be found among the ranks of military police officers, technicians and rescuers. It is important to emphasize that female participation in the military has significantly improved the financial situation of women throughout the world, since the military presents one of the largest employers in almost all states.

With regard to the African continent, women who fought in guerilla units have attained a significant and prominent social and po-

By adopting the Resolution 1325, it occurred for the first time that the Security Council advocated the inclusion of civil society, primarily women, in peace processes and peace agreement implementation on such a high level.

litical authority. On the territory of former SFRY, as a part of an experimental programme of introducing women into the armed forces, 5,200 female candidates applied for voluntary service in the Yugoslav National Army in 1983, most of them from Serbia and Bosnia and Herzegovina. Already in the course of the following year significantly less female candidates applied - 1,500, and in the year 1985, only 372. After the selection process, between 1983 and 1985, a total of 2,779 women were sent to serve in the YNA. Most of them, about 80 per cent, opted for the Reserve Officers School, and the most sought-after military service units were communication, navy and military traffic service. For the first time in the century and a half-long history of Serbian military education, in 2007, girls as well were given the opportunity to apply for the profession of military pilot, and in 2007/2008 to be educated for the profession of military officers. The SAF Military Police Department regularly announces a competition for the admission of non-commissioned officers in the Cobras. In order to earn the emblem of this unit, the candidates undergo rigorous medical examinations, physical and psychological testing, after which they are sent to training. Upon admission into the unit, the training in the use of cold weapons and fire arms is continued, as well as special physical training including

WOMEN IN THE MILITARY

риличким вештинама, алпинистика, падобранство, роњење, и обука за управљање моторним возилима. Због чега вам све ово говорим? Због тога што, веровали или не- данас имамо припаднике женског пола управо у једној од најелитнијих јединица наше војске, у чувеним Кобрама.

У делу текста који следи поменућемо неке чињенице везане за историјат укључивања жена у оружане снаге, фокусирајући се на прогрес институционалног оквира који се односи на тему о којој говоримо.

Битно је знати да у седишту НАТО у Бриселу, постоји посебна канцеларија Одбора за жене у НАТО снагама. Позната је и чињеница да је у Копенхагену одржана прва НАТО конфе-

marshal arts mastery, alpinism, parachutism, diving and training in operating motor vehicles. Why are we mentioning all this? Because nowadays, believe it or not, there are female members among one of the most elite units of our armed forces, the renowned Cobras.

In the following section of the text, certain facts related to the history of incorporating women into the armed forces shall be mentioned, with a special focus on the progress of institutional framework related to the subject in question. It is important to know that in NATO HQ in Brussels there is a special office of the Committee on Women in NATO Forces. The fact that the first NATO conference of Women Officers in the Alliance was held in Copenhagen with the participation of Denmark, Norway, the Netherlands, Great Britain and the USA, and was sponsored by the Danish Atlantic Treaty Association. The main topic of the conference was the question of status, organization, rules of employment, career development and opportunities for women in the Allied Armed Forces. Fifteen years later, or rather in 1976, NATO Military Committee formally became the Committee of Women in the North Atlantic Treaty Organization Forces (CWINF). Thus, over the years, the role and potential of women in armed forces gained in significance within the political-military milieu, the main aim of the Committee being the promotion and development of the most effective recruitment of women and their career development. Education and professional development enable women in uniform

Progress in the field of integration of women into armed forces has certainly been achieved, although there is still a debate in process with regard to the basic question: “Do women belong in the military?”.

to be completely accepted, professionally recognized, to have the possibility of further professional and personal development, as well as the protection of equal treatment.

By adopting the Resolution 1325, it occurred for the first time that the Security Council advocated the inclusion of civil society, primarily women, in peace processes and peace agreement implementation on such a high level. The Resolution focuses on four areas: the participation of women in peace processes and decision-making processes on peace issues, integration of gender perspectives in peacekeeping missions, protection of women in armed conflicts and post-war period, and the mainstreaming of gender sensitization in UN reporting and peace agreement implementation mechanisms. These measures pertain to recognizing the important role that women play in promoting peace and security.

Resolution 1325 stipulates the realization and implementation of the three Ps: Participation – the involvement of women; Prevention of violent conflicts; Protection – the protection of women endangered by conflicts. The strategic objectives of the National Action Plan are: equality of men and women in all levels of education; gender equality in accessibility and use of quality health services; elimination of all forms of violence to women and girls; equal accessibility to men and women and the generation of equal opportunities in using economic resources; equal participation of men and women in all stages of the decision-making process. The implementation of Security Council Resolutions is obligatory for all member countries, who have a responsibility to report on fulfilling the commitments prescribed by a certain resolution.

Progress in the field of integration of women into armed forces has

ренција жена, у којој су учествовале Данска, Норвешка, Холандија, Велика Британија и САД, под покровитељством Данске атлантске асоцијације. Главна тема конференције била је питање статуса, организације, правила о запошљавању, развој каријере и могућности жена у савезничким оружаним снагама. Петнаест година касније, тачније 1976. године, НАТО војни одбор формално постаје Одбор за жене у НАТО снагама (CWINF-Committee of Women in the North Atlantic Treaty Organization Forces). Тако је током година, улога и потенцијал жена у оружаним снагама добио на важности у политичко-

Напредак на пољу интеграције жена у оружане снаге свакако је остварен, иако се и даље води дебата око основног питања: „Да ли је женама место у војсци?“.

војном миљеу, а главни циљ одбора је промоција и развијање најучинковитијег ангажовања жена и развоју њихове каријере. Усавршавање и развој осигуравају да жене у униформи буду потпуно прихваћене, професионално признате, да имају могућност развоја, како личног тако и професионалног, као и заштита једнаког (равноправног) третмана.

Доношењем Резолуције 1325 први пут се догодило да Савет безбедности на тако високом нивоу заговара укључивање цивилног друштва, пре свега жена, у мировне процесе и примену мировних споразума. Резолуција се концентрише на четири области: учешће жена у мировним процесима и у доношењу одлука о миру, укључивање родне перспективе у мировне процесе, заштиту жена у оружаним сукобима и пост-ратном периоду и увођење родне димензије и перспективе у извештајима УН и у механизме за имплементацију мировних споразума. Ове мере односе се на препознавање битне улоге коју жене имају у промовисању мира и безбедности. Резолуција 1325 обавезује на остваривање ЗП: Партиципација - учешће жена; Превенција насилних конфликта; Протекција - заштита жена угрожених сукобима. Стратешки циљеви Националног Акционог Плана су: равноправност жена и мушкараца на свим нивоима образовања; родна равноправност у приступу и коришћењу квалитетних здравствених услуга; елиминација свих облика насиља над женама и девојчицама; равноправни приступ жена и мушкараца и стварање једнаких могућности у коришћењу економских ресурса; равноправно учешће жена и мушкараца на свим нивоима одлучивања. Резолуције Савета безбедности представљају обавезу за све земље чланице, које су дужне да извештавају о испуњавању обавеза прописаних одређеном резолуцијом.

Напредак на пољу интеграције жена у оружане снаге свакако је остварен, иако се и даље води дебата око основног питања: „Да ли је женама место у војсци?“. Међутим, оно што је битно је да су жене за ових пар деценија рада у оружаним снагама показале да свакако могу да се носе са истим изазовима као и њихове „мушке“ колеге и на тај начин успеле да сруше многе предрасуде везане за женски пол. Такође, својим залагањем у разним активностима које се могу изводити у оквиру војног позива, утицале су на то да број оних који ће на дато питање одговорити са: „Да, женама јесте место у војсци.“, из године у годину расте.

Аутор: Јелена Николић

certainly been achieved, although there is still a debate in process with regard to the basic question: “Do women belong in the military?”. However, what is crucial is the fact that, over the course of these few decades of armed forces service engagement, women have proved that they can definitely tackle the same challenges as their male colleagues, and have thus managed to batter down numerous prejudice related to the female gender. In addition, through their endeavours in various activities which can be performed within the framework of a military vocation, they have caused the number of those who are going to answer this question by saying: “Yes, women do belong in the military“ to continuously keep increasing, year after year.

By Jelena Nikolić

УСЛОВИ, АЛИ И ИНВЕСТИЦИЈЕ

Његова Екселенција Рон Ј.П.М ван Дартел, амбасадор краљевине Холандије у Београду, љубазно се одазвао молби нашег часописа да одговори на неколико питања.

Главна прича у медијима у Србији претходних недеља била је визна либерализација. Да ли сматрате да су грађани Србије то коначно и заслужили?

То је са разлогом главна прича, јер ово питање утиче на све људе у овој земљи. Слобода кретања, на шта се своди појам визне либерализације, није нешто што грађани морају да заслуже. Сваки европски држављанин би требало да има могућност да путује без превише ограничења. Не треба да вас подсећам да и није било тако давно када је сваки грађанин Србије могао да путује слободно и драго ми је што се сада враћамо у таква времена. Међународни контакти, те размене мишљења са људима из других земаља и других култура су кључни, и, ако могу да додам, изузетно забавни. Они помажу да се Србија отвори према остатку Европе и такође помажу у стварању бољег разумевања саме Србије у иностранству. Посматрајући из свог искуства, можда сам научио једнако много о Србији причајући са људима широм Србије - у компанијама које посећујем и радећи на пројектима, или у кафанама у које идем у своје слободно време-колико и из састанака са државним званичницима. За разлику од својих родитеља, многи млади људи у Србији нису били у могућности да искусе путовања у земље изван региона. Визна либерализација је важан корак, али постоје још бројни кораци који се морају предузети. Грађани Србије морају да наставе да траже и притискају своју владу и парламент да праве већи напредак у правцу европских интеграција. Дакле, питање није да ли су грађани Србије заслужили визну либерализацију, већ да ли су владе, како српска, тако и влада Европске уније, биле у стању да створе услове у којима је могућа даља европска интеграција. Искрено се надам да ће влада Србије бити у стању да испуни преостале услове мапе пута за визну либерализацију пре краја ове године. Уколико то буде потребно, моја влада је понудила помоћ у испуњавању неколико преосталих техничких услова.

Многи људи у Србији нису упознати са вашим донацијама и пројектима овде (нпр. Старатељски фонд). Да ли бисте могли да нам кажете још нешто о томе?

Хвала вам на овом питању јер ми даје прилику да бацим светло на наше пројекте. Ово је нешто што се помало коси са нашом калвинистичком природом: ми нисмо људи који воле да скрећу пажњу на добра која чине. Ми обично немамо тенденцију да будемо преви-

The top story in the Serbian media in the course of several previous weeks has been Visa Liberalization. Do you think have finally the Serbian citizens deserved that it?

It has been a top story and rightly so, because it affects everyone in the country.

Freedom of movement - because that is what visa liberalisation boils down to - is not something that citizens have to deserve. Every European should have the possibility to travel without too many barriers. I do not have to remind you that it was not that long ago that every Serbian citizen was able to travel freely and I am glad that we are now returning to those times. International contacts and exchanges with people from other countries and other cultures are vital and might I add fun as well. They help to open up Serbia to the rest of Europe and help create a better

ше наметљиви и више се држимо по страни. А сада, да се вратим на ваше питање, ми смо одувек били јасни у погледу нашег става према европској перспективи ове земље. Ми подржавамо Србију као будућег члана ЕУ под условом да се испуне услови: ова земља би требало да се придружи тек онда када буде спремна за чланство. Један од услова је пуна сарадња са Међународним кривичним судом за бившу Југославију, што има директан утицај на потписивање Споразума о стабилизацији и придруживању и самим тиме на чланство у ЕУ. Делимично на инсистирање Холандије, Савет Европе је прошле године једногласно одлучио да ће Споразум о стабилизацији и придруживању бити поднет на ратификацију, те да ће прелазни споразум ступити на снагу тек онда када Србија буде у потпуности сарађивала са

Питање није да ли су грађани Србије заслужили визну либерализацију, већ да ли су владе, како српска, тако и влада Европске уније, биле у стању да створе услове у којима је могућа даља европска интеграција

Међународни кривични суд. Нужно је затворити ово осетљиво поглавље ваше скорашње историје како би могли да кренете напред. Уствари, успешно суочавање са прошлошћу значи придржавати се вредности које ми у ЕУ заговарамо, а то су: слобода, једнакост, дужност и одговорност.

Истовремено, Холандија је у небројено много прилика поновила своју посвећеност ЕУ перспективи Србије. Ми смо то рекли и ми то и мислимо. Говорити оно што мислите и мислити оно што говорите је такође типично за холанђане. Србија може да рачуна на Холандију као поузданог партнера. Ми смо развили портфељ билатералних пројеката који за циљ имају пружање помоћи Србији у постизању европских стандарда у широком

understanding of Serbia abroad as well. Looking at my experience, I might have learned as much about Serbia from talking to people all over Serbia – at companies and projects I visit, or in kafana's I go to in my spare time – as I have from meeting with government officials. Unlike their parents, many young people in Serbia have not been able to experience travelling to countries outside the region. Visa liberalisation is an important

The question is not if Serbian citizens have deserved visaliberalisation, it is whether governments – both the Serbian and the European ones – have been able to create the conditions in which further European integration is possible.

step, but there are more to be taken. Serbian citizens need to keep asking and pushing their government and parliament for more progress towards European integration. So the question is not if Serbian citizens have deserved visaliberalisation, it is whether governments – both the Serbian and the European ones – have been able to create the conditions in which further European integration is possible. I sincerely hope that the Serbian government will be able to fulfill the remaining conditions of the Roadmap on Visaliberalisation before the end of the year. If needed, my government has offered to help with the few remaining technical conditions.

Many people in Serbia are not informed about your donations and projects here (the Trust Fund for example). Could you tell us something more about that?

Thank you for this question, because it gives me the opportunity to put our projects in the spotlight. This is something that goes a little bit against our Calvinistic nature: we are not a people who like to draw the attention to the good that we do. Usually, we tend to keep a more low profile. Now, coming back to your question, we have always been clear on our position on the European perspective of this country. We support Serbia as a future

CONDITIONS, BUT ALSO INVESTMENTS

H.E. Ron J.P.M van Dartel, Ambassador of the Kingdom of the Netherlands in Belgrade, kindly responded to the request of our magazine to answer a few questions.

распону области. Наш тренутни програм има укупну вредност од преко 25 милиона евра и покрива теме као што су реформа правног система, заштита животне средине, развој приватног сектора и – оно што је вама од нарочитог значаја – сектор безбедности. Штавише, холандске компаније нису уплашене услед тешких економских прилика, већ су уместо тога зграбиле прилику и улажу у Србију. Маја ове године имао сам ту част да обиђем два примера холандских улагања у Србији са председником Тадићем. Отишли смо у Нови Сад и посетили нову пивару Хеинекен пива и аутобуску компанију Необус која уско сарађује са компанијом ВДЛ Беркхоф. Хеинекен – пиво у свом најбољем издању – и ВДЛ су уложили 75 милиона евра у фабрике у Новом Саду. Овакви подухвати заиста претстављају велики допринос српској економији. Одувек смо за себе тврдили да смо ‘критични али конструктивни’, а пошто је доказ о квалитету пудинга у његовом једењу, мислим да је поштено изјавити да наших 25 милиона евра обезбеђује прилично велик оброк.

Више од милијарду евра је уложено у Србију од стране Холандије у последњих осам година. Најскорашњији успешни примери су Хеинекен и ВДЛ. Како објашњавате ову диспропорцију између политичке и економ-

member of the EU provided the conditions are met: the country should join only when it is ready for membership. One requirement is full cooperation with the ICTY, which has a direct effect on the signing of the SAA and thus EU-membership. Partly on the insistence of the Netherlands, the European Council last year unanimously decided that the SAA will only be submitted for ratification and that the interim-agreement will only enter into force when Serbia fully cooperates with the ICTY. Closing this sensitive chapter in your recent history is necessary in order to be able to move forward. In fact, successfully confronting the past means adhering to the values we uphold in the EU: freedom, equality, responsibility and accountability.

At the same time, the Netherlands has reiterated on numerous occasions its dedication to the EU-perspective of Serbia. We have said it, and we mean it. Saying what we mean and meaning what we say is also typically Dutch. Serbia can count on the Netherlands as a reliable partner. We have developed a bilateral project portfolio aimed at assisting Serbia in achieving European standards in a great variety of fields. Our current programme has a total value of over €25 million and covers topics such as justice reform, environmental protection, private sector development and – of particular interest to you – the security sector. What is more, Dutch companies are not scared off by the difficult economic tide, but instead have seized opportunities and are investing in Serbia. In May this year, I had the honour of visiting two examples of Dutch investment in Serbia with president Tadic. We went to Novi Sad and visited the new Heineken beer brewery and coach company Neobus which closely cooperates with VDL Berkhof. Heineken – beer at its best - and VDL have invested €75 million in factories in Novi Sad. Such efforts really make a difference to the Serbian economy.

We have always claimed to be ‘critical but constructive’ and since the proof of the pudding is in the eating, I think it is fair to state that our € 25 million provide for a rather large course.

The Netherlands has invested more than one billion euros in Serbia in the last eight years. The most recent successful examples are Heineken and VDL. How do you explain this disproportion between the political and economic cooperation?

After what I said it should be clear that there is no disproportionate difference between the two forms of cooperation. The investments prove that Serbia is an attractive country to invest because of its proximity to the EU, its strategic location within the Balkans, its industrial history, its well-educated workforce and the relatively low labour costs. This explains why we have an intensive economic cooperation. Serbia is very much on the map of Dutch investors as a possible new destination. However, there is also a link between these investments and our governmental programmes, because we are trying to support cooperation between our companies, creation of new economic activity and Dutch investment through our programmes. This is also part our bilateral project portfolio, which, as I have explained, is substantial and makes us one of the leading European donors.

Do you expect any important bilateral meeting between our two countries in the near future?

Over the past period, the Netherlands and Serbia have been discussing possible further cooperation in, amongst other fields, economy and trade. A visit of Minister of Foreign Affairs Max-

ске сарадње.

Након свега овога што сам рекао требало би бити јасно да не постоји несразмерна разлика између ова два облика сарадње. Улагања доказују да је Србија привлачна земља за улагање због своје физичке близине Европској унији, својег стратешког положаја у средишту Балкана, своје индустријске историје, своје добро образоване радне снаге и релативно ниских трошкова радне снаге. Ово објашњава зашто ми имамо интезивну економску сарадњу. Србија је итекако на мапи холандских инвеститора као могућа будућа дестинација. Међутим, такође постоји повезаност између ових улагања и наших државних програма, јер покушавамо да подржимо сарадњу између наших компанија, стварања нових економских активности и холандских улагања кроз наше програме. Ово је такође део нашег портфеља билатералних пројеката, који је, како сам објаснио, значајан и чини нас једним од водећих европских донатора.

Да ли очекујете неки значајан билатерални састанак између наше две земље у блиској будућности?

Током претходног периода, Холандија и Србија су разговарале о могућој даљој сарадњи, између осталог, у области економије и трговине. Јула ове године била је планирана посета министра спољних послова, Максима Верхагена. Пошто се показало да постоји нужна потреба за додатним разговорима на дипломатском нивоу, та посета је одгођена. У међувремену се настављају консултације на високом нивоу. Холандија препознаје и поштује напоре Владе Србије уложене у постизање пуне сарадње са Међународним кривичним судом у Хагу. Очекује се да ће до посете министра Верхагена доћи нешто касније.

Шта мислите, колико је у овом тренутку Србија далеко од Европе (или колико јој је близу)?

То све зависи од начина на који посматрате целокупну ситуацију. Србија је та која одређује брзину којом се креће. У овом тренутку, Србија и ЕУ су потписале Споразум о стабилизацији и придруживању, који Србија једнострано примењује. Пошто пуна сарадња са Хашким трибуналом још није постигнута, наредни формални кораци у процесу приступања ЕУ су мало вероватни. У међувремену, очигледно је да Србија прави помаке у области законодавства, административних капацитета и извршава значајне и неопходне реформе. Али много тога тек треба да буде урађено.

Да ли у будућности видите Србију као активну земљу чланицу ПЗМ, или као земљу која има пуно чланство у НАТО савезу?

Поново та одлука у потпуности зависи од саме Србије. Већина земаља у региону су или чланице НАТО или – као што је случај и са Србијом – имају развијене сарадњу у оквиру Партнерства за мир. Дубина односа између НАТО савеза и Србије ће зависити од тога како Србија дефинише своје амбиције и интересе. А, наравно, у интересу је како Србије, тако и НАТО, да се одржавају оптимални односи.

ime Verhagen was due to take place in July. Since further discussions on the diplomatic level proved necessary, the visit was postponed. Meanwhile the high-level consultations continue. The Netherlands acknowledges and appreciates the efforts of the Serbian government in achieving full cooperation with the ICTY. The visit of minister Verhagen should take place at a later date.

What do you think, how far (or how close) is Serbia to the EU in this moment?

That all depends on how you look at it. It is Serbia that determines the pace in which it travels. At this point Serbia and the EU have signed the SAA, which Serbia is unilaterally imple-

menting. As full cooperation with the ICTY has not yet been achieved, further formal steps in the EU-integration process are unlikely. In the mean time, it is obvious that Serbia is making progress in the field of legislation, administrative capacity and is carrying out important and necessary reforms. But a lot of work still has to be done.

Do you see Serbia in the future as an active PfP member state, or having full membership in NATO?

Again, the decision is entirely up to Serbia. Most of the countries in the region are either member of NATO or – as is the case with Serbia – have a PfP relationship. The depth of the relationship between NATO and Serbia will depend on how Serbia defines its own ambitions and interests. And of course it is both in Serbia's and NATO's interest to maintain optimum relations.

ХОЛАНДИЈА

МОСТ У ГЛОБАЛНОМ СВЕТУ

Краљевина Холандија представља једну од најразвијенијих и најпрогресивнијих држава света. Посматрајући државну територију реч је о малој држави, али од великог значаја с обзиром на њен утлед и утицај на светској позорници. Укупна територија Холандије обухвата 41.526 км² укључујући и водене површине које чине око 20% дате територије. Ако се искључе водене површине, холандско копно покрива простор од свега 33.948 км². Са 16,5 милиона становника смештених на релативно малом простору, Холандија има једну од најгушће насељених територија у свету. Поред своје европске територије, у територијални састав Холандије улазе и њене прекоморске територије тј. шест острва у подручју Кариба. Ради се о Аруби и Холандским Антилима који обухватају архипелаг од пет острва. Највећи холандски град је Амстердам чија се популација процењује на око 750.000 становника. Амстердам је и главни град Холандије, али се седиште Владе и монарха налази у Хагу који слови за светску престоницу међународних организација и судова. Занимљиво је да највећи део холандске популације живи на веома малом простору тзв. Рандштату, метрополитенској области која

Kingdom of the Netherlands presents one of the most developed and most progressive states in the world. From the perspective of state territory, one could conclude that it is a small state, but one of great significance taking into consideration its reputation and influence on the world stage. The total territory of the Netherlands comprises 41.526 км², including water surfaces which make up about 20 per cent of the said territory. If we exclude the water surfaces, the Dutch mainland covers the area of only 33.948 км². With 16.5 million inhabitants situated within a relatively small area, the Netherlands boasts one of the most densely populated territories in the world. Apart from its European territory, its overseas territories, or rather the six islands in the Caribbean area, also comprise the territorial composition of the Netherlands. These islands are Aruba and The Netherlands Antilles, which comprise an archipelago consisting of five islands. The largest Dutch city is Amsterdam, the population of which is estimated at around 750.000 inhabitants. Amsterdam is also the capital of the Netherlands, although the seat of the government and the monarch are located in The Hague which is widely known as the headquarters of international organizations and courts.

обухвата четири града: Амстердам, Хаг, Ротердам и Утрехт. На датом простору, који обухвата око десетине холандске територије, живи око 10 милиона становника Холандије, што надмашује половину укупне холандске популације. Град Ротердам се сматра за „капију Европе“ с обзиром да се ради о највећој луци света и центру међународног бродског транспорта. Холандски аеродром Шипол такође представља важан светски саобраћајни пункт, имајући у виду да се ради о четвртном европском аеродрому по величини и обиму саобраћаја.

Холандија или „Низоземска“ специфична је по томе што се велики део њене територије, тачније 27% територије, налази испод нивоа мора. Најнижа тачка холандског копна је на чак 6,76 метара испод нивоа мора. Треба имати у виду да на датој територији живи око 60% холандске популације. Из тих разлога, Холанђани су били принуђени да се боре са водом не би ли сачували своје копно. Изградњом насипа и брана, Холандија је одговорила на свој неповољан природни положај. Тако је 1997. године окончан велики пројекат изградње ланца брана, започет 1953. године након катастрофалних поплава. „Делта пројекат“ је заштитио јужне провинције Зиланд (Zeeland) и Јужну Холандију (South Holland). Холандија је позната и по вештини Холанђана да отму копно од мора исушивањем морских приобалних површина. На тај начин настају тзв. полдери. Применом датих мера, Холанђани су створили највеће светско, вештачко језеро Флеволанд.

Холандија је у свету позната као земља лала, клоппи, бицикала, ветрењача и канала. Сматра се и једном од најлибералнијих држава у смислу отворености и толеранције. Ради се о изузетно хетерогеној држави посматрајући етничку, расну и верску структуру. У овој земљи се води једна од најлибералнијих политика по питању конзумирања опојних средстава, проституције, еутаназије и бракова између припадника истог пола. Таква политика не оставља равнодушно јавност у другим државама. „Земља лала“ изнедрила је многа велика имена у свету културе и уметности. Поменимо само сликаре попут Рембранта и Ван Гога или филозофе Еразма Ротердамског и Спинозу. Самим тим и не чуди податак што је Холандија међу најатрактивнијим туристичким дестинацијама, а то се нарочито односи на Амстердам „град канала“. Холандију је током 2007. године посетило око 11 милиона туриста са потрошњом од око 10 милијарди евра.

Становништво

У Холандији живи велики број странаца, који су махом настањени у великим холандским градовима где чине око 30% популације. Процењује се да у Холандији живи око 1,44

W h a t is interesting is that the largest portion of the Dutch population lives in a very small area of land, the so-called Randstad, a metropolitan area which consists of four cities: Amsterdam, The Hague, Rotterdam and Utrecht. In the said region, which comprises about one tenth of the Dutch territory, there live around 10 million inhabitants of the Netherlands, which outnumbers a half of the total Dutch population. The city of Rotterdam is renowned as the “Gates of Europe”, taking into account the fact that it is the world’s largest sea-port and the centre of international marine transport. The Dutch airport ‘Schiphol’ also presents one of the world’s most important traffic hubs, bearing in mind that it is the forth largest European airport with regard to its size and volume of traffic.

The Netherlands (or Holland) is specific in that a significant portion of its territory, or rather 27 per cent of the territory, is situated below sea level. The lowest point of the Dutch mainland is located at a staggering 6, 76 meters below sea level. What should be taken into consideration is the fact that around 60 per cent of the Dutch population live in the aforementioned territory. It is because of this that the Dutch have been compelled to combat the water in order to preserve their mainland.

By buliding dikes and dams the Netherlands has tackled its unfavourable natural position. Thus, in the year 1997 a vast project of constructing a system of dikes, which had been launched in 1953 following disastrous floods, was completed. The “Delta project“ has protected the southern provinces of Zeeland and South Holland. The Netherlands is also famous for the dexterity of the Dutch to wrest the mainland from the sea by means of draining coastal marine sufaces. Thus, the so-called polders are formed. By enforcing the afore-mentioned measures, the Dutch have created the world’s largest artificial lake, Flevoland.

The Netherlands is notable world-wide as the country of tulips, clogs, bicycles, windmills and canals. It is considered to be one of the most liberal states in the sense of its openness and tolerance. It is an extremely heterogeneous state with regard to its ethnic, racial and religious structure. It is a country which conducts one of the most liberal policies in the field of narcotic substances consummation, prostitution, euthanasia and same-sex marriages. Such policies draw the attention of the public in other states. The “Tulip country” has given birth to many prominent figures in the world of art and culture. Let us only mention the painters such as Rembrandt and Van Gogh, or the philosophers Erasmus of Rotterdam and Spinoza. Hence, it is not surprising that the Netherlands is among the

THE NETHERLANDS

A BRIDGE IN THE GLOBAL WORLD

милиона досељеника из западно-европских држава, док је из осталих држава досељено око 1,8 милиона становника. Од укупне популације Холандије, њих 143.000 сматрају се имигрантима. Имајући у виду веома либералну имигрантску политику и велики прилив имиграната, Холандија је била приморана да од почетка ове деценије пооштри своје имиграционо законодавство. Прве озбиљније миграције у Холандију бележе се у 17. веку када долазе Хугеноти из Француске, да би их следило становништво из холандских колонија Индонезије, Суринама и са карипских острва. Данас, највећим делом, досељеници долазе са простора јужне Европе, потом из Турске и Марока. Странци тј. досељеници чине око 19% холандске популације, док етнички Холанђани чине 81% становништва. Појединачно посматрано, Немци чине 2,4% популације у Холандији, док су у идентичном уделу заступљени и Индонежани. Следе их Турци са уделом од 2,2%, Суринамци и Мароканци са по 2%, досељеници са Арубе са 0,8% итд. Треба поменути да је око 200.000 становника Холандије мешаног холандско-индонежанског порекла. Муслиманска популација је све бројнија у Холандији и данас обухвата око 6% популације, односно око милион становника Холандије. Међу датих милион муслимана доминирају досељеници из Турске и Марока. О њиховој интегрисаности у прилог говори и чињеница да Муслиманска демократска партија (Islam Democraten) има свог представника у општинском савету Хага.

Посматрајући верску структуру холандске популације може се рећи да је Холандија изузетно хетерогена с обзиром на то да се око 30% становништва декларише као римокатолици, око 20% су протестанти, махом припадници Холандске реформистичке цркве, док око 8% популације отпада на друге конфесије. Пре протестантске реформације у 16. веку и јачања утицаја Мартина Лутера и Жака

most attractive tourist destinations, which is especially true of Amsterdam, "the city of canals". Around 11 million tourists visited the Netherlands during the year 2007, spending about 10 billion euros.

Population

A great number of foreigners live in the Netherlands, who mainly inhabit large Dutch cities, where they comprise around 30 per cent of the population. It is estimated that approximately 1,44 million migrants from Western-European countries live in the Netherlands, while around 1,8 million inhabitants migrated from other countries. From the total population in the Netherlands, about 143.000 of them are considered to be immigrants. Taking into account the extremely liberal immigrant policies and the enormous influx of immigrants, the Netherlands has been compelled to tighten its immigration laws since the start of this decade. The first significant migrations into the Netherlands were recorded in the 17th century, when the Huguenots arrived from France, only to be followed by the population from the Dutch colonies, Indonesia, Surinam and the Caribbean islands. Nowadays, the migrants mostly arrive from the territory of Southern Europe, Turkey and Morocco. Foreigners, or rather settlers, comprise about 19 per cent of the Dutch population, whereas the ethnic Dutch make up 81 per cent of the population. Individually surveyed, the Germans comprise 2,4% of the population in the Netherlands, while the Indonesians take up an identical proportion. They are followed by the Turks with a proportion of 2,2%, the Surinamese and the Moroccans with 2% respectively, migrants from Aruba with 0,8%, etc. It should be mentioned that around 200.000 inhabitants of the Netherlands are of a mixed Dutch-Indonesian origin. The Muslim population is becoming increasingly numerous in the Netherlands and now-

Калвина, Холанђани су били доминантно римокатолици. Данас су римокатолици најзаступљенији на југу Холандије, док протестанти доминирају на северу земље. У групи „осталих верника“ најзаступљенији су муслимани којих је око 80% у датој групацији, односно око 6% на нивоу целе земље. У Холандији су присутни и Будисти и Хиндуси, а број Јевреја се процењује на око 30.000 – 40.000 што је далеко мање од некадашњих 130.000 – 140.000 из периода Другог светског рата. Нацистичка окупација Холандије и холокауст избрисали су и депортовали око 100.000 Јевреја из Холандије. Из наведеног можемо закључити да је „само“ 60% Холанђана религиозно, док око 40% становника Холандије не припада ни једној конфесији. О својеврсном опадању, али не и нестанку религије из холандског друштвеног живота, сведочи и чињеница да свега 20% Холанђана јавно практикује религију. За холандско друштво данас може се рећи да је постало прилично секуларно, али да је у великој мери под утицајем калвинистичких-протестантских вредности, снажне протестантске радне етике, модернизма, одлучивања консензусом и индивидуализма.

Историја

Холандија стиче свој идентитет и сувереност у средњовековном периоду, након успостављања власти Хабзбурга у 15. веку, на датом простору који је обухватао велики број слободних малих државица. Холандски простор бива обухваћен оним делом који се под влашћу Карла Петог Хабзбурга називао Низоземском. Тадашња Низоземска обухватала је 17 провинција којима је управљао гувернер подређен Хабзбурзима. Током 1568. године долази до побуне тадашњег гувернера Вилијема Оранског који се успротивио централистичкој и римокатоличкој политици Филипа Дру-

адays it comprises about 6 per cent of the population, i.e. approximately one million inhabitants of the Netherlands. Among the mentioned million Muslims, migrants from Turkey and Morocco are predominant. The fact that the Muslim Democratic Party (Islam Democraten) has its representative in the Hague Municipal Council testifies to the degree of their integration. By surveying the religious structure of the Dutch population, it can be stated that the Netherlands is extremely heterogeneous with regard to the fact that about 30% of the population identify themselves as Roman Catholics, around 20% are Protestant, largely the followers of the Protestant Church of the Netherlands, whereas around 8% of the population is affiliated with other religious denominations. Prior to the Protestant Reformation in the 16th century and the consolidation of Martin Luther and John Calvin's influence, the Dutch were predominantly Roman Catholics. Nowadays, the Roman Catholics are most present in the south of the Netherlands, whereas the Protestants are predominant in the north of the country. In the group 'other religious believers' the most prominent are Muslims, which comprise about 80% of the mentioned group, or rather, around 6% at the state level. Buddhists and Hindus are also present in the Netherlands, and the number of Jews is estimated at approximately 30.000 to 40.000, which is significantly less than the former 130.000 to 140.000 from the period of World War II. The Nazi occupation of the Netherlands and the Holocaust have wiped out and deported about 100.000 Jews from the Netherlands. On the basis of the afore/mentioned we can conclude that "only" 60 per cent of the Dutch are religious, while about 40 per cent of the Netherlands inhabitants do not belong to any denomination. The fact that

гог, сина Карла Петог и најмоћнијег шпанског монарха. Уследио је тзв. осамдесетогодишњи рат који је коначно донео независност северном делу низоземских провинција. Северне провинције су прогласиле независност 1581. године чиме је створена Утрехтска унија. Истовремено, јужне (валонске) провинције остају верне хабзбуршким владарима и формирају Католички савез. Тиме је постављена основа за настанак шпанске Низоземске тј. Белгије. Холандија је званично призната 1648. године Вестфалским миром. У 17. веку Холандија је постала једна од највећих европских поморских и економских сила. То се десило у време Републике седам уједињених провинција која је трајала од 1581. па све до 1759. године. Холандија је добила име по својим двома најважнијим провинцијама, Јужној и Северној Холандији.

„Златно доба“ обележено је освајањем пространих колонија и оснивањем великих градова међу којима је и Нови Амстердам, данашњи Њујорк. Амстердам постаје најбогатији трговачки центар старог континента. Почетком 19. века уследила је кратка Наполеонова владавина, када је Холандија на кратко постала део Француске (од 1810. до 1813.). Године 1815. формирана је Краљевина Холандија у чијем саставу су биле и Белгија и Луксембург. Краљ Холандије био је војвода од Луксембурга. У истом веку дошло је до дисолуције дате државе, прво иступањем Белгије из краљевине Холандије 1830. године, а потом и Луксембурга 1890. године. Холандија велики део своје моћи дугује славној империјалној прошлости и великим колонијалним територијама, које су увелико превазилазиле матичну холандску терито-

only 20% of the Dutch practice religion publicly is testimony to a certain decline, but not a complete disappearance of religion from the Dutch social life. It can be said that the present-day Dutch society has become quite secular, but that it is to a large extent under the influence of Calvinist-Protestant values, a strong Protestant work ethic, modernism, decision-making based on consensus, and individualism.

History

The Netherlands acquired its identity and its sovereignty in the Middle Ages, after the Habsburgs assumed power in the 15th century on the territory which encompassed a great number of small free states. The Dutch territory fell within the scope of the region which was called the Netherlands under the reign of Charles V of Habsburg. The then-Netherlands consisted of seventeen provinces run by the governor subject to the Habsburgs. During the year 1568, a rebellion broke out spearheaded by the then-governor William of Orange who opposed the centralistic, Roman Catholic policy of Philip II, son of Karl V and the most powerful Spanish monarch. There followed the so-called Eighty Years' War which finally brought about the independence of the northern part of the Netherlands provinces. The northern provinces declared independence in 1581, thereby forming the Union of Utrecht. Simultaneously, the southern (Vallon) provinces remained loyal to the Habsburg rulers and formed the Catholic Union. Thus, a foundation was laid for the establishment of the Spanish Netherlands, i.e. Belgium. The Netherlands was formally recognized in 1648 by signing the Peace of Westphalia. In the 17th century the Netherlands became one of the greatest European naval and economic powers. This occurred during the period of the Republic of the Seven United Provinces which was in effect from the year 1581 all the way up to 1759. The term Holland, which is often colloquially used in reference to the Netherlands, was derived from its two most important provinces, North and South Holland. The Dutch 'Golden Age' was marked by the conquering of vast colonies and establishing large cities, one of which was also New Amsterdam, the present-day New York. Amsterdam became the wealthiest trading centre of the Old Continent. At the onset of the 19th century, there followed a brief period of Napoleon rule, when the Netherlands became a part of France for a short period of time (from 1810 to 1813). In the year 1815 the Kingdom of the Netherlands was formed and expanded by encompassing Belgium and Luxembourg. The King of the Netherlands was also the Grand Duke of Luxembourg. In the course of the same century there occurred the dissolution of the mentioned state, first by the withdrawal of Belgium from the Kingdom of the Netherlands in 1830, followed by Luxembourg in 1890. The Netherlands owes a large portion of its power to its famous imperialistic past and vast colonial territories, which by far surpassed Dutch home territory. Thus, Indonesia, Suriname and a cluster of the Caribbean islands came under Dutch rule. These colonies were first administered by the Dutch East India Company and the Dutch West India Company. When these companies experienced financial downfall, the Netherlands assumed power over Suriname in 1791, which thus became the official colonial estate of the Netherlands. The same fate befell Indonesia as well in the year 1815. Suriname came under Dutch administration after trading with the British,

рију. Тако су се под холандском влашћу нашле Индонезија, Суринам и група карибских острва. Првобитно су датим територијама управљале Холандска источно-индијска и Холандска западно-индијска компанија. Када су ове компаније доживеле финансијску пропаст, Холандија 1791. године преузима контролу над Суринамом који тада постаје и званични колонијални посед Холандије. Исту судбину имала је и Индонезија 1815. године. Суринам долази под холандску контролу након размене са Британцима који су преузели контролу над Новим Амстердамом. Касније су одређене колоније стекле независност, попут Индонезије 1949. године (накнадно и Западна Нова Гвинеја 1962. године, која је данас део Индонезије) и Суринама 1975. године.

Политички систем

Модерна Холандија је уставна, парламентарна монархија са краљем као шефом државе. Актуелни шеф државе је краљица Беатрикс која се на холандском престолу налази од 1980. године. Од 1848. Холандија постаје парламентарна монархија чиме се улога и значај монарха своде на протоколари ниво, али углед краљевске породице остаје велики међу народом. Краљица Беатрикс је директни потомак Вилијема Оранског и има троје деце – принчеве Вилема Алксандера (Willem-Alexander), који је престолонаследник, као и принчеве Фриза (Friso) и Константијна (Constantijn). Краљица, на предлог парламентарног представника, именује Владу која је центар извршне власти и одговорна је Парламенту.

Холандски Парламент (Staten Generaal) је дводомни и састоји се из Сената – Првог дома (Eerste Kamer) и Нижег дома – Другог дома (Tweede Kamer). Сенат броји 75 чланова изабраних посредним путем од стране 12 провинцијских власти. Ради се о „слабијем“ парламентарном дому чија се моћ огледа у праву вета, али не и у законодавним овлашћењима, јер њих поседује Нижи дом који бира Владу и доноси законе. Посланици Нижег дома бирају се на непосредним изборима по пропорционалном изборном систему. Укупан број посланика Нижег дома износи 150. Последњи избори за ово парламентарно тело одржани су новембра 2006. године, док су сенатски избори последњи пут одржани маја 2007. године. Чланови оба дома имају четворогодишњи мандат.

Водеће партије у политичком животу Холандије су Хришћанско-демократска алијанса (Christian Democratic Alliance – CDA), савез конфесионалних партија који заузима позиције десног центра, потом Лабуристичка партија (Labour Party – PvdA), партија социјал-демократске оријентације, затим Народна партија за слободу и демократију (People's Party for Freedom and Democracy – VVD) и Социјалистичка партија (Socialist Party – SP). Поред даге четири партије, у политичком животу Холандије одређену тежину имају и партије попут Слободарске партије (Freedom Party – PVV), десничарске партије која се залаже за економску либерализацију и строжију имиграциону политику, потом Зелене левице (Green Left – GL) и конзервативне Хришћанске уније (Christian Union – CU). С обзиром на односе снага политичких партија у Холандији, холандске владе су углавном коалиционе и тренутно је на власти коалиција коју

who assumed power over New Amsterdam. At a later date certain colonies gained independence, such as Indonesia in 1949 (followed by West New Guinea in 1962, which is nowadays a part of Indonesia) and Suriname in 1975.

Political system

Contemporary Netherlands is a parliamentary constitutional monarchy with a king as the head of state. The current ruling monarch is Queen Beatrix, who has been on the Dutch throne since the year 1980. Since 1848 the Netherlands has become a parliamentary monarchy, whereby the monarch's rule and importance have been reduced to the matters of protocol, but the reputation of the royal family has remained extremely high among the people. Queen Beatrix is an immediate descendant of the William of Orange and has three children – prince Willem-Alexander, who is heir to the throne, as well as princes Friso and Constantijn. Following the recommendation of a parliamentary representative, the queen appoints the government, which presents the centre of executive power and is responsible to the parliament.

The Dutch Parliament (Staten Generaal) is bicameral and consists of the Senate – the Upper House (Eerste Kamer) and the Lower House – the House of Representatives (Tweede Kamer). The Senate numbers 75 members elected indirectly by the twelve provincial assemblies. It is the 'weaker' parliamentary house the power of which is represented in the right of veto, but does not include legislative powers, since they are in the possession of the Lower House which elects the government and passes laws. The members of the Lower House are elected in direct elections according to the proportional electoral system. The total number of the Lower House members of parliament is 150. The last elections for this parliamentary body were held in November 2006, whereas the Senate elections were last held in May 2007. The members of both houses of parliament have a four-year tenure.

The leading political parties on the Dutch political scene are the Christian Democratic Alliance - CDA, an alliance of confessional political parties which assumes the position of centre right, the Labour Party - PvdA, a party of social-democratic orientation, People's Party for Freedom and Democracy – VVD, and the Socialist Party – SP. Apart from these four parties on the political scene of the Netherlands, certain power is also exerted by other parties such as the Freedom Party - PVV, a right-wing party which advocates economic liberalisation and a more rigorous immigration policy, the Green Left – GL and the conservative Christian Union – CU. With regard to the balance of power between the political parties in the Netherlands, Dutch governments are predominantly based on coalition-forming and, at present, the power is held by a coalition comprised of the CDA, the PvdA and the CU. Prime Minister Jan Peter Balkenende formed his fourth government at the beginning of 2007. The prime minister, who is a member of the CDA has been performing his duties as the head of government since July 2002. The strongest political party in the Lower House is the CDA with 41 mandates, followed by the PvdA with 33, the

Главни град: Амстердам
 Хаг (седиште владе и шефа државе)
 Шеф државе: Краљица Беатрикс (од 1980.)
 Облик политичке владавине: Уставна парламентарна монархија
 Површина: укупно: 41.526 км²
 Становништво: 16,5 милиона (2009)
 Животни век: мушкарци: 76; жене: 82 године
 Религијска структура: Римокатолици 30%,
 Протестанти 20%, остали верници 9%; атеисти 41%
 БДП: 556 милијарди евра (2008)
 БДП по становнику: 36.000 евра (2009)
 Стопа незапослености: 4,5% (2009)

Capital city: Amsterdam
 The Hague (seat of Government and Head of State)
 Head of State: Queen Beatrix (since 1980.)
 Form of political rule: Constitutional Parliamentary monarchy
 Total area: 41.526 км²
 Population: 16,5 million (2009)
 Life expectancy: men: 76; women: 82 years of age
 Religious structure: Roman Catholics 30%,
 Protestants 20%, other religious believers 9%;
 atheists 41%
 GDP: 556 billion euros (2008)
 Per capita GDP: 36.000 euros (2009)
 Unemployment rate: 4,5% (2009)

чине CDA, PvdA и CU. Премијер Јан Петер Балкененде (Jan Peter Balkenende) формирао је почетком 2007.године своју четврту владу. Премијер који долази из редова CDA налази се на датом положају од јула 2002.године. Најјача партија у Нижем дому је CDA са 41 мандатом, а следе је PvdA са 33, SP са 25 и VVD са 22 посланика. Претходну Балкенендеову владу поред CDA чинили су VVD и мања партија Демократија 66 (Democrasy 66). VVD је доживео нешто слабији резултат, између осталог, и због појаве PVV-а предвођеног Гертмом Вилдерсом (Geert Wilders) бившим чланом VVD-а. Извршна власт у Холандији организована је на четири нивоа: нивоу централне владе са седиштем у Хагу, нивоима провинцијских и општинских влада и Власти за воде (Water Authorities) која је задужена за бране, насипе и квалитет воде.

Актуелна власт у Холандији се на првом месту суочава са светском, економском кризом, али и одбраном традиционалне толерантне политике, коју последњих година све чешће критикују поједини десничарски политички лидери, делом подстакнути и последицама економских потреса.

SP with 25 and the VDD with 22 members of parliament. The former cabinet formed by Balkenende was, apart from CDA, comprised of VVD and a smaller party -Democracy 66. VVD had somewhat weaker results, among other things, due to the emergence of PVV led by Geert Wilders, former VVD member. Executive power in the Netherlands is organized on four levels: the level of central government with its seat in The Hague, the levels of provincial and municipal governments, and the Water Authorities, which are responsible for the dams, dikes and water quality.

The current government of the Netherlands is primarily devoted to tackling the global economic crisis, but also the defense of its traditional policy of tolerance, which has been increasingly criticized in the recent years by certain right-wing political leaders, partly instigated by the aftermath of economic upheavals.

Economy

The Dutch economy presents one of the strongest, but at the same time one of the most dependant economies within the

Економија

Холандска привреда представља једну од најјачих, али уједно и најзависнијих привреда у контексту глобалних економских токова. Са бруто друштвеним производом (БДП) од око 556 милијарди евра у 2008. години, као и доходком по становнику од око 36.000 евра (2009.), јасно је о каквој привреди говоримо. Ради се о класичној тржишној привреди која је током 1980-их година ослобођена Владиног утицаја на привредне токове. Ипак, светска економска криза ће поново, барем на одређено време, вратити државу у својеврсну регулаторну улогу у холандској привреди. Најинтензивнији сектори у холандској привреди су машинска, прехранбена, хемијска, нафтна и електронска индустрија. Један од најатрактивнијих холандских извозних производа је цвеће, првенствено лале. Холанђани годишње извезу око 4 милијарде лала од којих појединачно највећи део одлази пут Сједињених Америчких Држава (око 25%), док око 60% извоза холандског цвећа одлази пут Немачке, Француске и Јапана. Посао са гасом, који обухвата производњу, трговину и технолошки развој, има велики удео у креирању холандског дохода. Са датим капацитетима, Холандија фигурира као један од кључних светских чинилаца у пословима са нафтом и гасом поседујући већом развијене истраживачке и развојне капацитете, као и специјализовану индустрију на датим пољима. Холандија са својим огромним извозним капацитетима заузима 8. место у светском извозу роба и услуга и слуги за једну од најатрактивнијих инвестиционих локација. После Париза, Лондона и Милана, холандски Рандштат представља највећу економску урбану зону на тлу Европске уније када се ради о финансијским и трговинским услугама. Трговина представља изузетно значајан сегмент у стварању холандског БДП-а са уделом од чак 60%. Тако светски умрежена привреда има велике бенефите од светских привредних токова, али и трпи велике штете услед потреса на светском тржишту.

Радна снага у Холандији обухвата око 7,7 милиона људи, док је стопа незапослености у марту 2009. године износила 4,5% или 320.000 људи. Имајући у виду ефекте светске економске кризе, прогнозира се да ће у 2010. години број незапослених порасти на 600.000. Након привредног раста од 2% у 2008. години, Холандија је ушла у рецесију и у 2009. години бележи привредни пад од 1,75%. Очекивани раст у 2010. години је, такође, у рецесионој зони са процењеним падом од 1%. Удар светске економске кризе највише се одразио на трговину некретностима која је у Холандији опала за 30%, према подацима из марта ове године. Извоз бележи пад од 13%, док је увоз пао за 11% на крају прошле године.

Реакција Владе из Хага на светску економску кризу огледа се у помоћи кључним привредним актерима Холандије са 20 милијарди евра, како би спасила банкарске и осигуравајуће компаније од даљег пропадања. Држава је практично национализовала банке ABN AMRO и Fortis Bank Nederland са улагањем од 16,8 милијарди евра. Очекује се да ће држава остати присутна у датим банкама до 2011. године. Међу Владиным мерама у борби са кризом налазе се и

scope of global economic trends. With a GDP amounting to approximately 556 billion euros in 2008, as well as per capita income of about 36.000 euros (in 2009), it is evident what kind of economy we are referring to. This is a classic market economy which became liberated from the governments influence on economic trends during the 1980s. However, the global economic crisis will once again, at least for a certain period of time, revive the states' so-called regulatory role in Dutch economy. The most intensively developed industrial sectors of Dutch economy are machinery, food processing, chemicals, petroleum refining and electronics. One of the most attractive Dutch export products are flowers, primarily tulips. The Dutch export around 4 billion tulips a year, the largest individual portion of which is reserved for the United States of America (around 25%), whereas about 60% of Dutch flower exports are transported to Germany, France and Japan. The natural gas business, which comprises production, trade and technological development, takes up a significant share of the Dutch income generation process. With the afore-mentioned capacities, the Netherlands constitutes one of the key global factors in oil and natural gas transactions, possessing extremely developed research and development capacities, as well as specialized industry in the given business fields. With its enormous export capacity, the Netherlands ranks eight in the world export of goods and services and is considered one of the most attractive investment locations. After Paris, London and Milan, the Dutch Randstad presents the largest urban economic zone on EU territory with regard to financial and trading services. Trade presents an extremely significant segment of the Dutch GDP generation with a share of as much as 60%. Such economy with a highly developed global network reaps huge benefits from global economic trends, but also suffers great losses due to upheavals on the global markets.

The labour force in the Netherlands comprises around 7,7 million people, while the unemployment rate in March 2009 amounted to 4,5% or 320.000 people. Taking into consideration the effects of the global economic crisis, it is estimated that the number of unemployed in the year 2010 is going to increase and reach 600.000. Following a period of economic growth of 2% in 2008, the Netherlands has entered a period of recession in 2009 and recorded an economic decline of 1, 75%. The expected growth in the year 2010 is also in the recession zone with an estimated decline of 1%. The impact of economic crisis has predominantly affected the real estate trade, which has declined by 30% in the Netherlands, according to data from March of this year. Export recorded a decline of 13%, whereas imports dropped by 11% at the end of last year.

The Hague government's reaction to the global economic crisis is reflected in the 20 billion euro aid extended to key economic stakeholders in the Netherlands, so as to rescue banking and insurance companies from further decline. The state has practically nationalized banks ABN AMRO and Fortis Bank Nederland by investing 16, 8 billion euros. It is expected that the state will remain present in these banks until 2011. Among government measures for combating the crisis there is also the extension of working span from 65 to 67 years of age, as well as the reduction of public expenditure, which will enable sav-

продужење радног века са 65 на 67 година, као и редуција јавних трошкова које ће омогућити уштеде од 4,2, односно 3,2 милијарде евра. И поред датих тешкоћа Холандија наставља да пружа помоћ неразвијеним државама света кроз сарадњу у развоју, дајући око 0,8% свог БДП-а у дате сврхе. Ипак, наредне године дата асистенција биће умањена за око 600 милиона евра. Холандији ће привредни опоравак делом бити олакшан и због чињенице да ће у 2009. години њен допринос фондовима Европске уније бити смањен са прошлогодишњих 6,7 на 3,6 милијарди евра. Дато умањење холандског доприноса резултат је преговора холандског премијера Балкенендеа и бившег министра финансија Залма са партнерима у ЕУ.

Спољна и безбедносна политика

Упркос релативно малој територији и популацији, Холандија као бивша колонијална сила и једна од најразвијенијих светских привреда, игра веома значајну улогу у креирању светске политике. Она је један од оснивача организација попут Уједињених нација, Међународног монетарног фонда, Светске банке, Западноевропске уније, НАТО-а и Европске заједнице (ЕУ). Хаг служи за светску престоницу међународних институција, с обзиром да је у овом граду седиште многих важних судова попут Међународног суда правде Уједињених нација, Сталног арбитражног суда, Међународног кривичног суда и Међународног трибунала за злочине почињене на територијама бивше Југославије и Руанде. У Хагу су и седишта Европске полицијске организације (Europol) и Организације за превенцију производње и употребе хемијских оружја (Organization for the Prevention of Chemical Weapons). О значају Хага говори и чињеница да су се управо ту одржале међународне мировне конференције 1899. и 1907. године. Спољна политика Холандије темељи се на раду у оквиру мултилатералних организација попут Уједињених нација, ЕУ и НАТО-а, чиме се ова држава декларише као промотер мира, слободе, просперитета и владавине међународног права. Добри односи са суседима и државама партнерима у оквиру ЕУ и НАТО-а, иду у прилог „пријатељском имиџу“ Холандије. Последњих година Холандија поклања велику пажњу пружању помоћи транзиционим демократијама централне и источне Европе.

Холандија игра веома важну улогу у међународним односима, нарочито након одлуке да напусти политику неутралности по окончању Другог светског рата. Холандска Влада сматра да земља треба да узима активно учешће у међународним односима, а да учешће холандских војника у мисијама широм света доприноси безбедности не само Холандије већ и Европе, као и света у целини. Један од циљева холандске спољне политике представља реформисање међународних организација попут УН-а, ММФ-а и Светске банке, како би могле адекватно да одговоре савременим изазовима и ојачају тзв „правила игре“. На челу холандске дипломатије, од фебруара 2007. године, налази се Максим Ферхаген (Maxime Jacques Marcel Verhagen) који долази из редова СДА.

НАТО представља камен темељац у вођењу холандске спољне и безбедносне политике. До средине ове године на

ings amounting to 4,2 or rather, 3,2 billion euros. Apart from the mentioned difficulties, the Netherlands continues to aid underdeveloped countries of the world by providing support in their development, appropriating around 0,8% of its GDP for these purposes. Nevertheless, this assistance will be reduced by about 600 million euros in the following year. Economic recovery in the Netherlands will be partly facilitated by the fact that in the year 2009 its contribution to European Union funds will be reduced from last years' 6,7 down to 3,6 billion euros. This reduction in the Dutch contribution is the result of negotiations between the Dutch prime minister Balkenende and former minister of finance, Zalm, and their EU partners.

Foreign and Security Policy

Despite its relatively small territory and population, the Netherlands as a former colonial power and one of the most developed global economies, plays an extremely significant role in creating world policy. It is one of the founders of organizations such as the United Nations, the International Monetary Fund, the World Bank, the Western European Union, NATO and the European Union (EU). The Hague is considered to be the world's capital of international institutions, with regard to the fact that the seat of numerous important courts such as the United Nations International Court of Justice, the Permanent Court of Arbitration, the International Criminal Court and the International Criminal Tribunal for the crimes committed on the territories of former Yugoslavia and Uganda, can be found in this city. The Hague also boasts the seat of the European Police Office (Europol) and the Organization for the Prohibition of Chemical Weapons. The importance of The Hague is further reinforced by the fact that it is the very city where international peace conferences of 1899 and 1907 took place. Dutch foreign policy is based on its activities within multilateral organizations such as the United Nations, the EU and NATO, which enables this country to take its stance as a promoter of peace, freedom, prosperity and rule of international law. Good relations with neighbouring and partner states within the EU and NATO contribute greatly to the "friendly image" of the Netherlands. In the recent years the Netherlands has been focusing a lot of attention to administering aid and assistance to transitional democracies in Central and Eastern Europe.

The Netherlands plays a very significant role in international relations, especially after its decision to relinquish its neutrality policy following the end of World War II. The Dutch government feels that the country should take active participation in international relations, and that the participation of Dutch soldiers in missions around the world contributes not only to Dutch security, but also the security of Europe, as well as the security of the world as a whole. One of the Dutch foreign policy goals is the reforming of international organizations, such as the UN, the IMF and the World Bank, so as to enable them to adequately meet contemporary challenges and reinforce the so-called "rules of the game". Maxime Jacques Marcel Verhagen, who comes from the ranks of CDA, has been at the head of Dutch foreign policy since February 2007.

NATO presents the cornerstone of conducting Dutch foreign and security policy. Until mid 2009, a former Dutch head of diplomacy, Jaap de Hoof Scheffer was at the head of the Alli-

челу Алијансе налазио се бивши холандски шеф дипломатије, Јап де Хоп Схефер. Де Хоп Схефер је обављао функцију генералног секретара НАТО-а од 5. јануара 2004. до 1. августа 2009. године. Холандска краљевска војска узима активно учешће у мисијама широм света од којих је најрепрезентативнија ISAF (International Security Assistance Force) мисија у Авганистану где Холандија даје велики допринос у борби са побуњеницима на југу земље. Холандски контингент је један од највећих и броји 2.160 припадника који су, заједно са британским и канадским војницима, задужени за Регионалну команду југ (Regional Command South). Сама холандска војска (Royal Dutch Army) састоји се из четири дела: Краљевских копнених снага (Koninklijke Landmacht), Краљевске морнарице (Koninklijke Marine), Краљевских ваздухопловних снага (Koninklijke Luchtmacht) и Војнепограничне полиције (Marechaussee). Од 1996. године војна служба није обавезна, а Министарство одбране запошљава око 70.000 људи укључујући војни и цивилни сектор. Жене имају приступ војној служби са изузетцима службе у јединицама маринаца и у подморницама. Интензивна је сарадња са суседним земљама на војном плану, па тако холандска и белгијска морнарица имају заједничко оперативно особље, потом постоји заједничка јединица маринаца са Великом Британијом (UK/NL Amphibious Landing Force) која је основана 1973. године. Холандско-немачки корпус основан је 1995. године са центром у Мунстеру (Немачка). Холандске ваздухопловне снаге, заједно са белгијским и немачким, надгледају ваздушни простор изнад датих држава.

Евидентно је да је Холандија веома интегрисана на спољно-политичком и безбедносном плану. То је сасвим разумљиво с обзиром на значај и улогу ове мултикултурне и либералне државе, у великој мери инкорпориране у глобалне привредне и културне токове. Због тога, за Холандију слободно можемо рећи да је „држава-мост“ у мору глобалних односа.

Бранко Лазих

ance performing the function of NATO Secretary General from January 5th to August 1st, 2009. The Royal Netherlands Army takes active part in missions around the world, the most prominent of which being ISAF (International Security Assistance Force) mission in Afghanistan, where the Netherlands contributes greatly to the fighting with the rebels in the south of the country. The Dutch contingent is one of the largest and numbers 2,160 servicemen who are, together with the British and Canadian soldiers, in charge of Regional Command South. The Royal Dutch Army itself consists of four branches: the Royal Netherlands Ground Forces (Koninklijke Landmacht), the Royal Netherlands Navy (Koninklijke Marine), the Royal Netherlands Air Force (Koninklijke Luchtmacht) and the Royal Military-Border Police (Marechaussee). Since 1996 military service has not been compulsory, and the Ministry of Defence employs about 70.000 people including both military and civilian personell. Women have access to military service, with the exception of the Marine Corps and Submarine service. Cooperation with neighbouring countries in military matters is intensified, hence, the Dutch and Belgium Navy have joint operational staff. There is also a joint Marine Corps with Great Britain (UK/NL Amphibious Landing Force), which was established in 1973. The Dutch-German Corps was formed in 1995 with headquarters in Munster (Germany). The Netherlands Air Force, together with the Belgian and German AF, monitor the airspace above the mentioned countries. It is obvious that the Netherlands presents a very integrated country, both in its foreign policy and its security issues. This is quite understandable given the importance and role of this multicultural and liberal state, which is to a large extent incorporated into global economic and cultural trends. Therefore, we could easily say that the Netherlands is a 'bridge-state' in the ocean of global relations.

By Branko Lazic

МИСИЈА УСПОСТАВЉАЊА МИРА И БЕЗБЕДНОСТИ ШИРОМ СВЕТА

**Интервју са војним аташеом Краљевине Холандије у Београду,
потпуковником Беном Стеинбахом**

Краљевина Холандија тренутно учествује у 12 мисија, са укупно 2132 војника, чиме представља незаобилазну карику у ланцу очувања мира и безбедности у свету, приступајући врло одговорно и озбиљно својим међународним обавезама залажући се и за развој међународне владавине права. О овим и другим значајним питањима за часопис Атлантис говори војни аташе Краљевине Холандије у Београду, потпуковник Бен Стеинбах.

Да ли сматрате да је војна сарадња између краљевине Холандије и Републике Србије на правом путу и у којим областима мислите да би војна сарадња могла да се унапреди у предстојећем периоду?

Краљевина Холандија већ дуго времена има своје војне изасланике у Србији. Током година они су успоставили добру сарадњу са Министарством одбране и Оружаним снагама Србије. Ови односи на пољу одбране формализовани су Меморандумом о разумевању који је потписан новембра 2003 године. Ми сваке године састављамо билатерални програм, који бива потписан од стране оба министра одбране. Овако нешто се може постићи само добром комуникацијом и директним контактом између власти обе земље. У предстојећем периоду нагласак ће бити стављен на пружање подршке реформи Војске Србије. Изазов ће претстављати фокусирање на изградњу модерних оперативних капацитета који могу бити ангажовани у мултинационалним и међународним мисијама.

Да ли бисте, молим вас, могли да нам објасните природу, обим и изгледе тренутних и текућих различитих облика војне сарадње, те других пројеката који се спроводе између наше две земље?

Наши пројекти могу да се поделе на три категорије. Прва је размена информација, са тренутном разменом војних кадетата са војних академија обеју земаља и помоћи коју пружамо у развоју обуке за ниже особље/ подофицире (НЦО обука) као најбољим примерима. Са реформама војске, улога подофицира такође постаје сасвим другачија, пошто би војска требало да у већој мери искористи капацитете подофицира. То такође значи да би обука и образовање требало да буду осавремењени.

Други облик помоћи је финансијска подршка која се пружа за одређени број курсева и пројеката, као што су: курс о примени закона о оружаном сукобу (ЈОАЦ) за полазнике из Србије и читавог региона; зимски курс о новим изазовима у сектору безбедности и подршка обуци из енглеског језика

The Kingdom of the Netherlands is currently involved in 12 missions with a total of 2132 soldiers, which represents the crucial link in the chain of preserving peace and security in the world. They approach their international obligations responsibly and seriously and are devoted to the development of the international rule of law. Lt.Col. Ben Steinebach, the Defence Attaché of the Kingdom of Netherlands in Belgrade speaks for the Atlantis Newsletter of these and other important questions.

Do you think that the military cooperation between the Kingdom of The Netherlands and the Republic of Serbia is on the right track and in which areas do you think that military cooperation may enhance in the days to come?

The Kingdom of the Netherlands has had, for a long time now, Defence Attachés in Serbia. Over the years they have established good co-operation with the Ministry of Defence (MoD) and the Serbian Armed Forces. This defence relation was formalised in a Memorandum of Understanding in November 2003. Every year we draw up a bilateral program, signed on behalf of the two Min-

(пројекат ПЕЛТ). Један од пројеката који би желео посебно да истакнем је стварање мулти медијалне установе у Врању. Ова установа би требало да створи услове за отворену комуникацију са медијима у циљу смањења регионалних тензија. Трећи и последњи облик помоћи је у области обуке и образовања, пружањем могућности да се похађају курсеви као што су оријентациони курс за службенике у саставу међународног особља, курс за УН посматраче и курсеви за управљање људским ресурсима. Ови курсеви се одржавају или у Холандији или у региону.

Такође имамо пројекте који нису изложени у билатералном програму, као што су пројекат поверљачког фонда НАТО/ПЗМ под називом 'Помоћ разрешеном војно-одбрамбеном кадру'. Овај пројекат претставља наставак такозваног ПРИСМА пројекта, који је био изузетно важан у периоду када су Оружане снаге Србије започињале своју реформу и војно особље бивало разрешивано дужности.

Шта је тако посебно у вези програма ПРИСМА у Нишу и реците нам нешто више о улози ваше земље у томе?

Као саставни део процеса реформе у систему одбране започетог 2003 године, Србија се обавезала да ће променити свој одбрамбени систем у једну модерну, рационализовану и професионалну војску. Ова одлука има последице за око 25.000 војних кадрова: официра, подофицира, војника под уговором и цивила. Како би потпомогло управљање овим процесом Министарство одбране је покренуло програм ПРИСМА (Програм преквалификације и збрињавања вишка војног кадра у Министарству одбране Србије и Војсци Србије). Овај програм је потом постао трајна одлика система управљања људским ресурсима Министарства одбране. Програм ПРИСМА је усмерен на збрињавање бившег војног кадра којима је по потреби службе престао радни однос подсредством пружања помоћи приликом реинтеграције у цивилни живот кроз формирање три Регионална центра за збрињавање и пружање помоћи приликом преквалификације подсредством екстерних услуга провајдера. Регионални центри за збрињавање и преквалификацију пружају личне смернице и савете о томе како се прилагодити нормалном цивилном животу, док помоћ при преквалификацији нуди специјализовану обуку за војно особље и цивилни кадар. За потоње услуге потписани су уговори са два факултета, Факултетом организационих наука у Београду и Машинским факултетом у Нишу. Холандија је финансирала отварање Центра за обуку војног особља у Нишу. Заједно са Универзитетом у Београду, укупан број од 952 војна лица и цивила

isters of Defence. This can only be realised by good communication and direct contact with the respective authorities. In the coming period the emphasis will be on supporting the reform of the Serbian Army. The challenge will be to focus on constructing a modern operational capacity that could be employed in multinational and international engagement.

Would you please tell us the nature, scope and prospects of present different ongoing military cooperation and other project between the two countries?

Our projects can be divided into three categories. The first is exchange of information, with the current exchange of military cadets from the respective military academies and the help we are offering with the development of the Non Commissioned Officers training (NCO-training) as best examples. With the army reforms, the role of the Non Commissioned Officer too becomes a quite different one as the army should make more use of the capacities of NCOs. It also means that training and education should be modernised.

The second form of assistance is financial support to a number of courses and projects, such as: the Law of Armed Conflict Implementation Course (LOAC) for participants from Serbia and also the region; the Winter Course on new challenges in the security sector and support to English Language Training (PELT-project). One project I would like to particularly highlight is the creation of a multi media facility in Vranje. This facility should create conditions for open press communication in order to reduce regional tensions.

The third and last form of assistance is training and education by offering the possibility to join courses such as the International Staff Officers Orientation Course, UN Military Observers Course and Human Resources Management Courses. These courses are held either in the Netherlands or in the region.

We also have projects not laid down in the bilateral program like the NATO/PfP Trust Fund project, called "Assistance to Discharged Defence Personnel". This project is the continuation of the so called PRISMA project, which was very important when the Serbian Armed Forces started their reforms and military were discharged.

What is special about the Prisma program in Nis and tell us about the role of your country?

MISSION OF ESTABLISHING PEACE AND SECURITY ACROSS THE WORLD

Interview with Defence Attache of The Netherlands, Lieutenant-Colonel Ben Steinebach

је прошао кроз програм преквалификације. Планирани циклуси обуке у овим центрима за обуку су сада завршени. Иако је програм ПРИСМА изузетно добро конципиран, није било могуће наставити његове успехе без помоћи споља. Државе чланице НАТО и ПЗМ одлучиле су да пруже финансијску подршку реинтеграцији бившег војног кадра у цивилни живот. Уговор је склопљен са Међународном организацијом за миграције (ИОМ) као извршним агентом. Уговор за примену пројекта НАТО/ПЗМ Поверилачког фонда под називом 'Помоћ вишку војног кадра у оквиру реформе сектора безбедности у Србији' потписан је априла 2006. Планирано је да програм траје пет година, под претпоставком да ће процес реформе одбрамбеног сектора до тада бити окончан. Пројекат НАТО Поверилачког фонда финансиран је од стране 16 држава чланица НАТО и Патнерства за мир, међу којима је и Холандија.

Делегација војне академије краљевине Холандије посетила је нашу државну војну академију и такође је присуствовала војној вежби 'Дипломац 2009'. Какву оцену дајете Војсци Србије?

Српске оружане снаге пролазе кроз процес огромних реформи. Стварање ефикасног система одбране, укључујући мрежу стабилних партнерстава; сарадња са земљама у региону; учешће у мултинационалним операцијама, као и пружање подршке цивилним властима у случају цивилних ванредних стања, претстављају изузетно захтевне задатке, нарочито у околностима светске економске кризе. Упркос овоме, Војска Србије је доказала да претставља једну професионалну организацију са много искуства. На војној вежби 'Дипломац 2009', српске оружане снаге пружиле су импресиван приказ својих способности, чему су посведочили и наши студенти као саставном делу њиховог програма размене. Овакви програми су још једном доказали да размене посета могу бити делотворно средство за учење за све стране укључене у тај процес.

Да ли бисте били љубазни да са нама поделите неке податке о различитим мисијама у свету у којима учествују Оружане снаге Краљевине Холандије?

Холандија тренутно учествује у 12 мисија, са укупно 2132 војника. Ми заиста узимамо наше међународне обавезе изузетно озбиљно. Нашу водећу мисију евидентно претстављају Међународне снаге за безбедносну помоћ у Афганистану (ИСАФ). Ова мисија пружа подршку афганистанској влади у одржавању безбедности и поновној изградњи земље. У Босни и Херцеговини смо саставни део ЕУФОР-а, и као главни задатак имамо спречавање бивших зараћених страна од поновног започињања сукоба, те треба да се постарамо да се оне придржавају закључака дејтонског споразума. У Сомалији, јединица поморских снага НАТО спроводи активности против пиратства. Такође учествујемо и у НАТО Мисији обуке у Ираку (НТМ-И) у циљу обучавања ирачког војног и безбедносног кадра, те у УНМИС мисији у Судану, где се старамо да обезбедимо придржавање Свеобухватног мировног споразума из 2005. У Бахраину за циљ имамо успостављање безбедних и стабилних региона у којима су терористи побеђени (ЦТФ 150). Такође учествујемо у мисији КФОР (четворо људи у генералштабу, два обавештајна

As part of the defence reform process that started in 2003, Serbia has committed itself to changing its defence system into a modern, downsized and professional army. This has consequences for up to 25.000 personnel: officers, non commissioned officers, contract soldiers and civilians. To facilitate the management of this process the MoD initiated the PRISMA Program (Programme for Resettlement in the Serbian Ministry of Defence and Armed Forces). This then became a permanent feature of the MoD's Human Resources Management system. PRISMA is targeted at discharged defence personnel by providing reintegration assistance through the establishment of three Regional Resettlement Centres (RRC) and by retraining assistance through external providers. The RRCs provide personal guidance on how to adjust to the normal civilian life, whilst the retraining assistance offers specialized training for officers and civilian personnel. For the latter agreements were signed with two universities, the Faculty of Organizational Science in Belgrade and the Mechanical Engineering Faculty in Nis. The Officers Training Centre in Nis was funded by The Netherlands. Together with Belgrade University a total of 952 officers and civilians were re-trained. The planned training cycles at these training centres have now ended.

Although the PRISMA Program was well designed it was not able to continue its success without external help. For the reintegration of former military personnel into civilian life NATO/PfP countries decided to support. The International Organization for Migration was contracted.

An agreement was signed in April 2006 for the implementation of the NATO/PfP Trust Fund project, called "Assistance to Discharged Defence Personnel within the Scope of Defence Sector Reform in Serbia". The project was designed to last for 5 years, assuming the defence reform process would then be completed. The NTF project is financed by 16 NATO/PfP Member States, among them the Netherlands.

The delegation of the military academy of the Netherlands has visited our National Military Academy and was also present at military exercise Diplomac 2009. How do you evaluate Serbian Armed Forces?

The Serbian Armed Forces (SAF) is undergoing huge reforms. Creating an effective defence system, including stable partnerships; cooperating with countries in the region; participating in multinational operations as well as providing support to civil authorities in case of civil emergencies are all very demanding tasks. Especially against the backdrop of the worldwide economic crisis. In spite of this, the SAF has proven to be a professional organisation with a lot of experience. At the military exercise Diplomac 2009, the Serbian Army gave an impressive demonstration of its capabilities, which was witnessed by our students, as part of their exchange programme. Such programmes have proved once again that exchange visits can be an effective learning tool for all parties involved.

Kindly share with us the different global missions of the Kingdom of Netherlands armed forces?

The Netherlands is currently involved in 12 missions with a total of 2132 soldiers. We really take our international responsibility seriously. Our main mission obviously is the International Security Assistance Force (ISAF) in Afghanistan. It supports the Afghan Government in maintaining security and reconstructing

стручњака и двоје људи за елемент националне подршке), где смо одговорни за безбедно и сигурно окружење, те у мисији ЕУЛЕХ (око 20 особа, већином из холандске војне полиције - Ројал Марецхаусе), где смо надлежни за унапређење стабилности на Косову подсредством пружања подршке административној машинерији, полицији, судству и царини. И коначно, али не мање важно, учествујемо у неким мањим мисијама у Бурундију, демократској републици Конго, као и на границама Израела, Сирије и Либана.

Који је главни мотив Војске Краљевине Холандије?

Главна мисија је да увек буде на располагању за мир и сигурност, како у нашој сопственој земљи тако и изван ње. Оваком једном мисијом Холандија пружа допринос стабилности и слободи у свету, тиме служећи и друштву. Основне принципе за ово можете наћи у нашем уставу, у коме се каже да ће 'Влада унапређивати развој међународне владавине права'. Наше оружане снаге (морнарица, војска, ваздухопловне снаге и војна полиција) претстављају значајно средство у одржавању ових принципа и обавезале су се на успостављање мира и безбедности широм света. Могу бити распоређене где год је то неопходно на брз и флексибилан начин, те у изузетно тешким условима. Наше снаге имају веома модерну опрему која претставља последњу реч технике и у стању су да блиско сарађују са другима.

Да ли нам можете дати више детаља о војним операцијама које ваша земља спроводи у Авганистану?

После напада 11 септембра 2001, међународна заједница била је једногласна у одлуци да Авганистан никада више неће претстављати уточиште за међународни тероризам. Од тог тренутка надаље, међународна заједница чини напоре да помогне Авганистану у успостављању стабилне, демократске државе, у којој би власти самостално могле водити рачуна о безбедности, стабилности и обнови. Холандија се обавезала на изградњу будућности за Авганистан са намером да помогне влади у постизању ових циљева, не само војним средствима, већ Холандија примењује такозвани '3D концепт'. То је свеобухватан приступ у коме су развој, дипломатија и одбрана (Development, Diplomacy, Defence – 3D) нераскидиво повезани. Овај концепт спроводи особље у Тимовима за обнову подручја (ПРТ), дипломате из Министарства спољашњих послова и развојне сарадње, те војни и развојни експерти.

Холандски војни кадар спроводи операције у различитим деловима Авганистана, доприносећи обнови и унапређујући степен безбедности. Већи део тупа, које сачињавају борбену групу Орузган (ТФУ), распоређен је у покрајини Орузган, где је Холандија водећа нација. Борбена група Орузган распоређена је на две локације, Tarin Kowt и Deh Rawod. Тврдокорно језгро, борбена група може у помоћ да позове борбене летелице и нападачке хеликоптере ваздухопловних снага. Ваздухоплови су део Ваздухопловне борбене групе смештене на аеродрому у Кандахару. Овде је такође и седиште резервне Команде контингента (contingent command) која пружа подршку трупам у тој области. Холандске трупе су такође учествују у команди кандахарског аеродрома, као и у болници 'Role 3' (Функција 3) која се налази у ваздухопловној бази. И коначно, логистичка јединица спроводи операције у главном

the country. In BiH we are part of EUFOR, with the main task to prevent former warring parties to start the conflict again and to see they are complying with the outcomes of the "Dayton Agreement". In Somalia, a NATO naval unit is acting against piracy. We also take part in the NATO Training Mission in Iraq (NTM-I) to train Iraq military and security officers and the UNMIS mission in Sudan, to look after the compliance with the Comprehensive Peace Agreement of 2005. In Bahrain we aim for safe and stable regions where terrorists have been defeated (CTF 150). We also participate in the KFOR mission (4 people for the Headquarters, 2 intelligence experts and 2 people for the National Support Element), responsible for a safe and secure environment and in the EULEX mission (about 20 persons, mostly from the Royal Marechaussee (Military Police)), responsible for improving stability in Kosovo by supporting the administrative machinery, police, judiciary and customs. Last but not least we participate in some smaller missions in Burundi, the Democratic Republic of Congo and on the borderlines of Israel, Syria and Lebanon.

What is the main motive of the Kingdom of Netherlands Armed Forces?

The main mission is to always be available for peace and safety, in our own country and outside. With that the Netherlands provides a contribution to stability and freedom in the world, thereby serving the society. The fundamental principles for this can be found in our Constitution, which states that the Government "will promote the development of the international rule of law". Our armed forces (Navy, Army, Air Force and Military Police) are an important tool to uphold these principles and they have committed themselves to bring peace and security all over the world. They can be deployed where needed, quickly and flexibly, also under difficult circumstances. Our forces have very modern/state-of-the-art equipment and are able to closely co-operate with others.

What are the details of military operations of your country in Afghanistan?

After the attacks of 11th September 2001, the international community was unanimous that Afghanistan should never be again a refuge for international terrorism. From that moment on the international community has made efforts to assist Afghanistan with a stable, democratic state, where the authorities autonomously could take care of security, stability and reconstruction. The Netherlands has committed itself to the future of Afghanistan with the aim of helping the government to achieve these objectives. Not only through military means, but the Netherlands applies the so-called "3D-concept". This is a comprehensive approach in which Development, Diplomacy and Defence are inextricably linked. The concept is being put into effect by personnel of the Provincial Reconstruction Team (PRT), diplomats from the Ministry of Foreign Affairs and Development Cooperation and military-development experts.

Dutch military personnel operate in various parts of Afghanistan, contributing to reconstruction and improving security. Most of the troops, making up Task Force Uruzgan (TFU), are deployed

штабу ИСАФ-а у Кабулу.

Најважнији допринос Холандије овој мисији је Регионални тим за обнову подручја, који је надлежан за пружање подршке обнови у покрајини Орузган. Како би дошло до спровођења пројеката обнове прилично често је неопходно спровести борбене мисије, које понекад за последицу имају људске губитке – и то на обе стране. И последње, али не и мање важно, Холандија обезбеђује команданта Регионалне команде Југ (РЦ-Соутх). Ова команда укључује јединице ИСАФ-а у јужним покрајинама Кандахара, Хелманда, Орузгана и Забула, где је стационирано 19.000 трупа. Регионална команда Југ је надлежна за све регионалне цивилно-војне активности које спроводе различите борбене групе.

Као што је претходно поменуто, Холандија је водећа нација у покрајини Орузган. Неколико националности раде заједно унутар борбене групе Орузган:

- Аустралија има менторску борбену групу за обнову (МРТФ) која спроводи операције у Орузгану. Поред тога, Аустралија обезбеђује четири хируршка тима за 'Role 2' (Функција 2) болницу у Tarin Kowt. Аустралија такође пружа подршку борбеној групи Орузган са 5 цивилних полицијских службеника, од којих су два специјализована за сузбијање наркотика.
- Словачка тренутно има 100 распоређених војника на стражарској дужности који штите камп у Tarin Kowt, двоје који сачињавају особље Регионалних тимова за обнову подручја и четири у Оперативном тиму за менторство и везу (ОМЛТ) као подршка борбеној служби Кандак.
- Француска шаље један Оперативни тим за менторство и везу (ОМЛТ) са придруженом јединицом за безбедност. Овај допринос чини око 70 трупа, а операције се спроводе из Deh Rawoda.
- Сингапур обезбеђује медицинско особље за болницу 'Role 2' (Функција 2) при кампу Холандија. Ова земља ће наставити да пружа допринос бар до маја 2010. Тренутно су у току преговори за додатне доприносе из Сингапура.

Које су то гео-стратешке претње за Холандију?

Мислим да постоји један свеобухватан одговор: тероризам. Борба против тероризма је једна од најважнијих тема државне и међународне безбедносне политике. Након 11 септембра наша влада интензивно ради на унапређењу мера против тероризма. Степен опасности у Холандији се и даље оцењује као 'значајан'. Међутим, тероризам не представља једину претњу. Такође смо суочени са опасношћу од ширења оружја масовног уништења. Постоје и нове претње, као што су последице климатских промена, неизвесност енергетског снабдевања, те слабе и неуспешне државе. Свет је постао нестабилан и неизвесан. Свест о овоме је постала још израженија као последица финансијске кризе коју сви проживљавамо.

Који су то транс-атлански безбедносни изазови за вашу земљу и ЕУ?

Претње које сам претходно поменуо не претстављају опасност само за Холандију. Оне се такође односе и на друге земље, широм света. Најважнији изазов је пронаћи одговоре на ове претње. Ово не би требало да се предузима само на нивоу појединачних држава, већ прво и основно, на међународном нивоу. Дакле, питање гласи какве то импликације

in the province of Uruzgan, where the Netherlands is lead nation. The TFU is divided over two locations, Tarin Kowt and Deh Rawod. The hard core, the battle group, can call upon combat aircraft and attack helicopters of the air force. The aircraft are part of the Air Task Force, located at Kandahar Airfield. This is also the home of the Contingent Command that supports the troops in the area. Dutch troops are also involved in the Command of Kandahar Airfield as well as in the Role 3 Hospital on the air base. Finally, a logistic unit is operating at the ISAF Headquarters in Kabul.

The most important Dutch contribution to the mission is the Provincial Reconstruction Team, which is responsible for supporting the reconstruction in the province of Uruzgan. To make reconstruction projects happen it is quite often necessary to execute combat missions, sometimes resulting in loss of lives – on both sides. Last but not least, the Netherlands provide the commander of the Regional Command South (RC-South). This command includes ISAF units in the southern provinces of Kandahar, Helmand, Uruzgan and Zabul, where 19.000 troops are stationed. RC-South is responsible for all regional civil-military activities carried out by the various Task Forces.

As mentioned The Netherlands is lead nation in the province of Uruzgan. Within the TFU several nationalities work together:

- Australia has a Mentoring Reconstruction Task Force (MRTF) operating in Uruzgan. In addition, Australia is providing four surgical teams for the Role 2 hospital at Tarin Kowt. Australia also supports the TFU with 5 civil police officers, from which two are specialised in Counter Narcotics.
- Slovakia is currently deploying 100 soldiers for guard duty protecting the camp in Tarin Kowt, two for the staff of the PRT and four for the OMLT for the Combat Service Support Kandak.
- France is sending an OMLT with integrated security unit. This contribution comprises about 70 troops and operates from Deh Rawod.
- Singapore is providing medical staff for the Role 2 hospital at Camp Holland. Its contribution will continue at least until May 2010. Currently negotiations are ongoing for additional contribution from Singapore.

What are the geo-strategic threats to Netherlands?

I think there is one overall answer: terrorism. The fight against terrorism is one of the most important themes in the national and international security policy. After 09/11 our cabinet has worked intensively on improving measures against terrorism. The threat level in the Netherlands is still being assessed as 'substantial'. Nevertheless, terrorism is not the only threat. We also face the threat of the proliferation of weapons of mass destruction. There are also new threats like the consequences of the climate change, the (un)certainly of energy supply and failing states. The world has become unsteady and unsure. This consciousness has even become stronger as a result of the financial crisis we are all suffering from.

What are the trans-Atlantic security challenges of your country and EU?

The threats mentioned above are not only threats for the Netherlands. They also apply for other countries, all over the world. The main challenge is to find answers against these threats. This should not only be taken on nationally, but first and foremost internation-

има за класичну улогу НАТО, која представља одбрану територија земаља чланица савеза и која је у међувремену и сама подложна променама.

Број земаља чланица се повећао са 12 на 28 током последњих 10 година и иако све ове земље немају исте интересе услед њихових различитих историјских оквира и географских положаја, НАТО је у могућности да обезбеди колективну безбедност свима њима. Међутим, НАТО наставља да трага за новом равнотежом између колективне одбране савезничких територија и изазова које претстављају нове претње. НАТО наравно мора да испита како може да унапреди однос са Европском унијом, те на којим пољима, у контексту свеобухватног приступа, се та сарадња може остварити.

Које су главне карактеристике заједничке одбрамбене политике Европске уније?

Европска безбедносна и одбрамбена политика (ЕСДП), позната под називом 'Заједничка безбедносна и одбрамбена политика' претставља саставни део 'Заједничке спољне и безбедносне политике' Европске уније (ЦФСП). Она Унији обезбеђује оперативну способност, како војним тако и цивилним средствима. Може се користити изван ЕУ за мировне операције, превенцију сукоба и међународну безбедност. Она подразумева постепено уобличавање заједничке одбрамбене политике са сврхом да иста временом доведе до заједничке одбране. Даљим развојем неколико споразума (из Мастрихта 1992, Амстердама 1999, Нице 2001), додавани су нови задаци у вези са хуманитарним операцијама и операцијама спашавања, одржавања мира и коришћења борбених снага у управљању кризама (задаци из Петерсбурга). Иако постоје многе разлике у војним способностима и у начину на који државе чланице замишљају безбедност и одбрану, све одлуке о одбрамбеној политици морају да буду донете једногласно. Стога су одредбе засноване на флексибилним договорима који су прихватљиви за све државе чланице, узимајући у обзир њихове националне и политичке интересе и обавезе. Нове опште - примењиве одредбе, прописане уставом Европске уније, садрже ажуриране задатке из Петерсбурга и убачену клаузулу о солидарности:

- Прво, нове мисије су додате задацима из Петерсбурга, као што су здружене операције разоружавања, задаци пружања војних савета и помоћи, превенција сукоба и пост-конфликтна стабилизација. Устав такође налаже да се ови задаци могу спроводити у борби против тероризма;
- Друго, Уставом се уводи клаузула о солидарности којом су друге државе чланице у обавези да пруже помоћ уколико је једна држава чланица жртва терористичког напада или природне катастрофе, те катастрофе изазване људским фактором. Датој држави чланици биће пружена помоћ од стране Уније свим расположивим средствима, укључујући војна средства која ће бити стављена на располагање од стране држава чланица;
- Коначно, Уставом се уводи клаузула о узајамној одбрани, која је обавезујућа за све државе чланице. Ова обавеза значи да уколико је једна држава чланица жртва оружане агресије на властитој територији, друге државе чланице ће јој пружити подршку свим средствима која су у њиховој моћи. Ова обавеза ће се спроводити у блиској сарадњи са НАТО савезом.

Александар Ђелошевић

ally. So the question is what this means for the classic role of NATO, being the defence of the territory of the alliance and in the meantime subject to changes itself.

The number of member states has increased from 12 to 28 over the last 10 years, and although the countries do not all have the same interests because of their different historical backgrounds and geographical situations, NATO is able to provide collective security to all of them. Nevertheless, NATO continues looking for a new balance between the collective defence of the alliance's territory and the challenges against the new threats. Naturally NATO has to see how it can improve the relationship with the EU and in which fields, in the framework of a comprehensive approach, they can cooperate.

What are the main characteristics of European Union common defense policy?

The European Security and Defence Policy (ESDP), known as the "Common Security and Defence Policy", is an integral part of the European Union's "Common Foreign and Security Policy" (CFSP). It provides the Union with an operational capability, with both military and civilian means. It can be used outside the EU for peacekeeping, conflict prevention and international security. It includes the gradual framing of a common defence policy with its purpose to lead in time to a common defence. Through the development of several treaties (Maastricht 1992, Amsterdam 1999, Nice 2001), new tasks were included related to humanitarian and rescue operations, peace keeping operations and the use of combat forces in crisis management (Petersberg tasks). Although there are many differences in military capabilities and the way member states envisage security and defence, all decisions on defence policy must be made unanimously. Therefore provisions are based on flexible arrangements that are acceptable to all member states, taking into account their national and political interests and commitments.

The new general applicable provisions, laid down in the EU Constitution, comprise the updating of the Petersberg tasks and the insertion of a solidarity clause:

- Firstly, new missions have been added to the Petersberg tasks, such as joint disarmament operations, military advice and assistance tasks, conflict prevention and post-conflict stabilization. The Constitution also states that these tasks can be done in the fight against terrorism;
- Secondly, the Constitution introduces a solidarity clause whereby the other Member States will provide assistance if a Member State is the victim of a terrorist attack or a natural or man-made disaster. The concerned Member State will be assisted by the Union with all available means, including military resources made available by the Member States.
- Finally, the Constitution introduces a mutual defence clause binding to all the Member States. This obligation means that if a Member State is the victim of armed aggression on its own territory, the other Member States will give support by all the means within their power. This obligation will be executed in close cooperation with NATO.

By Aleksandar Delošević

ЗИМСКИ КУРС О НОВИМ БЕЗБЕДНОСНИМ ИЗАЗОВИМА ДАНАШЊИЦЕ

Двонедељни зимски курс био је усмерен на питања међународне безбедности, између осталих највише на питања конфликт менаџмента и демократске управе у сектору безбедности, посматрана из евроатлантске перспективе. Кроз интерактивни и интердисциплинарни приступ, студенти су били у прилици да спознају комплетну лепену изазова пред којима се налази међународна заједница на почетку 21ог века.

Треба напоменути да је овај програм међународна иницијатива у којој је Факултет безбедности био домаћин догађаја, а Универзитет из Гронингена (Холандија) и Центар за европске студије безбедности организатори, док је целокупан пројекат финансијски подржан од стране амбасаде Краљевине Холандије у Београду. На курсу су поред представника горе наведених институција, предавали и представници како европских тако и канадских институција.

Овај курс је студентима пружио добро познавање и разумевање изазова пред којима се међународна безбедносна заједница налази данас на почетку новог миленијума, као и различитих приступа у изучавању истих.

Модул о међународној безбедности се између осталог осврнуо на концепт свеобухватне безбедности, атлантске безбедносне политике и европских безбедносних проблема и политике у историјском контексту. Интеграција и проширење ЕУ са безбедносног аспекта, такође су биле још неке од веома занимљивих тема за дискусију.

Модул о међународним мировним операцијама помогао је студентима да сагледају разноликост свих питања која се намећу за решавање при извршењу мировних мисија- као нпр. политичке и војне стратегије конфликт менаџмента, као и лекције које се могу научити из различитих облика војних интервенција предузетих претходних деценија, готово у областима цивилно-војне сарадње.

Модул о законима и праву уопште у безбедности, одбрани и демократском управљању у сектору безбедности, бавио се највише темама из подручја међународног права, као и дилемама које настају када су у питању међународне (хуманитарне) интервенције и транспарентност у политици одбране.

У току курса, предавања и панели са међународним експертима у овим областима, били су допуњени са разним неформалним, интерактивним методама. Радионице, групни рад и симулације коришћени су како би стимулисали студенте да сваку ситуацију осмотре из различитих углова и на доста проактивнији начин. Морам признати да је ова школа заиста пружила свим полазницима знање које ће им бити од велике користи у суочавању са проблемима садашњице.

The two-week Winter School was aimed at international security issues, mostly conflict management issues and issues of democratic control within the security sector, observed and analyzed from the Euro-Atlantic perspective. By way of an interactive and interdisciplinary approach, the students had the opportunity of becoming familiar with a comprehensive variety of challenges which the international community is faced with at the onset of the 21st century.

It should be mentioned that this programme presents an international initiative, the host of which was the Faculty of Security Studies, the organizers of which the University of Groningen (the Netherlands) and the Centre for European Security Studies, while the entire project was financially supported by the Kingdom of the Netherlands Embassy in Belgrade. Apart from representatives of the afore-mentioned institutions, the lecturers in the school were also representatives of European as well as Canadian institutions.

This course provided the students with sound knowledge and understanding of the challenges which the international security community is facing nowadays, at the onset of a new millennium, as well as the various approaches in analyzing and studying these challenges.

The module on international security focused, above all, on the concept of comprehensive security, Atlantic security policy and European security issues and policy within a historical framework. EU integration and enlargement from the aspect of security also presented some of the extremely interesting and engaging discussion topics.

The module on international peacekeeping operations enabled students to take into account the variety of issues which need to be solved urgently when executing a peacekeeping operation, such as, for example, political and military strategies in conflict management, as well as the lessons to be learned from various forms of military interventions undertaken in the previous decades, especially in the areas of civil-military cooperation.

The module on legislation and law in general in the field of security, defence and democratic management of the security sector mainly focused on subjects dealing with international law, as well as the dilemmas which arise when international (humanitarian) interventions are in question, as well as defence policy transparency.

During the course, lectures and panels featuring prominent international experts in these fields were supplemented by various informal, interactive methods. Workshops, group and team work, as well as simulations were used in order to encourage students to observe and analyze each situation from many different angles and in a more proactive manner. This school has admittedly provided all its students with the knowledge which will be of great use to them in facing the challenges of present-day reality.

Зоран Драгишић- доцент, Факултет безбедности:

”Сматрам да је овај курс био веома успешан и веома користан за наше студенте, највише због тога што су за време трајања курса били у могућности да слушају еминентне професоре са разних европских и светских универзитета. Будући да су на курсу били присутни и полазници како са других факултета у Србији, тако и из региона, мислим да је то било корисно и за размену искустава са представницима како из других установа, тако и других држава.“

Соња Поповић- студент задужен за организацију курса на Факултету безбедности, ФБ:

”Winter Course” за нас има вишеструку важност која се огледа пре свега у остваривању сарадње са Универзитетом у Гронингену и Амбасадом Краљевине Холандије, али и у напорима разбијања изолације која карактерише образовање на пољу безбедности и увођење наших студената у западни систем образовања (интерактивнија настава) као и перцепције актуелних питања која се односе на безбедност и обнову цивилно/војних односа.

Предавања су нам показала нови и другачији поглед на тренутне теме и дала нам шансу да пружимо свој допринос у секцијама осмишљеним за питања и одговоре и свакодневним дискусијама, али главни форум интеракције биле су радионице, такође новина за нас. Током радионица пуно пажње је посвећено вештинама презентовања, што је за наше студенте било од изузетног значаја, јер је познато да су предавања без икаквог облика интеракције код нас стандард.

Такође, сваке године, курс пружа могућност другом студенту да развија организационе способности у улози студента организатора.

Важност ”Winter Course” огледа се и у унапређењу међународне сарадње и подстицању критичког и независног мишљења студената учесника курса. Дугорочно, ово би могло да побољша досадашњу образовну и организациону праксу и омогући нашим студентима да слободно и критички размишљају како би повећали сопствени образовни учинак.”

Аутор: Борис Вицулин

Zoran Dragišić- Assistant Professor, Faculty of Security Studies

”I feel that this course has been extremely successful and highly useful for our students, mostly because they were in the position to listen to eminent professors from various European and world universities during the course. Since participants from other universities both from Serbia and the wider region were also present at the course, I believe that this has been useful for the exchange of experiences with representatives from other institutions, as well as those from other countries.”

Sonja Popović- student in charge of organizing the course at the Faculty of Security Studies

”The Winter Course carries multiple significance for us, which is primarily reflected in establishing cooperation with the University of Groningen and the Kingdom of Netherlands Embassy, but also in the efforts invested in breaking the isolation which is characteristic of education in the field of security and introducing our students to the western education system (more interactive teaching), as well as developing their perception of current security-related issues and restoration of civil-military relations.

The lectures have shown us a new and different perspective on current topics and provided us with an opportunity to give our own contribution in sessions designed for questions and answers, as well as daily discussions. However, the main forum for interaction was provided by the workshops, which also presented a novelty for us. During the workshops, a lot of attention was devoted to presentation skills, which was extremely important for our students, since it is well-known that lectures without any form of interaction whatsoever are a standard in our country. In addition, each year this school offers an opportunity to a different student to develop his/her organizational skills in taking the part of a student-organizer. The importance of the Winter Course is additionally reflected in the enhancement of international cooperation and encouragement of critical and independent thinking among the student course participants. In the long-term, this could upgrade the present educational and organizational practice and enable our students to think freely and critically so as to enhance their own educational performance.

By Boris Viculin

WINTER SCHOOL

ON NEW SECURITY CHALLENGES TRENDS, LESSONS AND DEVELOPMENTS

МЛАДИ СРБИЈЕ ДНАС И СУТРА

Удоба савремене, масовне културе рођен је такозвани “терор младости”. Напросто је у тренду бити млад, све друго није опроштено. Младост је уздигнута на пијадестал у готово свим друштвеним односима и делатностима, она је постала вредност сама по себи, карта за све правце и улазница за лепши живот. Маркетиншки и пропагандни слогани са билборда и реклама, свакодневно нас подсећају колико је важно бити млад.

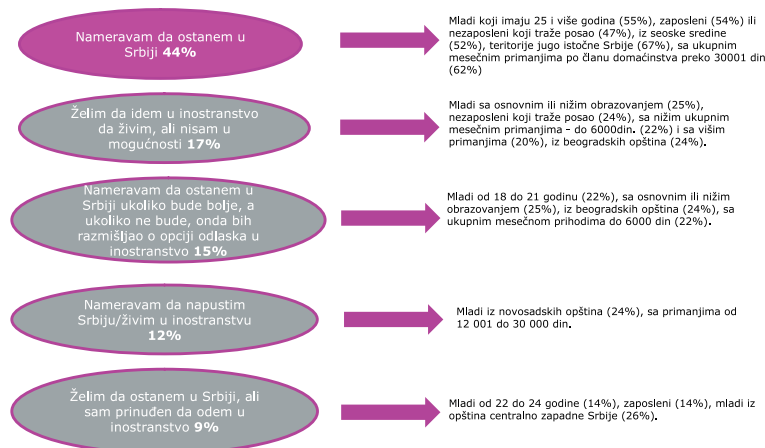
In the age of contemporary, mass culture the so-called ‘terror of youth’ was born. It is simply fashionable to be young, anything else is not forgiven. Youth is placed on a pedestal in almost all social relations and activities,

THE YOUTH OF SERBIA TODAY AND TOMORROW

OTIĆI ILI OSTATI?

Svaki peti mladi građanin namerava da napusti Srbiju, svojevolično ili zato što je prinuđen na to. Još 15% razmišlja o inostranstvu u slučaju da se situacija u Srbiji ne popravi. Sa druge strane, 44% ipak namerava da oстане. Pojedine socio-demografske karakteristike su povezane sa namerom ostanka, odnosno odlaska iz Srbije:

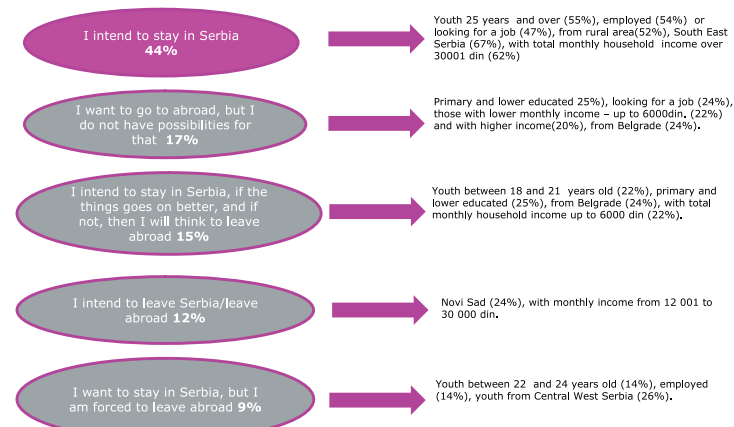
Koja od sledećih tvrdnji najbolje opisuje vas stav o odlasku u inostranstvo?

STAY OR LEAVE?

Every fifth young citizen intends to leave Serbia, by their own will or because they are forced to do that. Furthermore, 15% think about it if situation in Serbia does not improve. On the other hand, 44% are not thinking about leaving. Some socio-demographic characteristics are related to this decision:

Which of the following statements the best describes youth attitude towards going abroad?

А да ли је збиља тако? Да ли је лако данас бити млад у Србији? Колико је бреме страха и незвесности које се мора поднети да бисмо дочекали боље сутра? Да ли и у којој мери млади људи Србије могу да утичу на своју будућност и колико се друштво у целини, заправо бави њима?

Безброј је питања која се намећу у недоглед. Теоретски их је лако поставити, анализирати и уобличити у још једну у низу савремених студија. То је лак пут. Теже је сести преко пута, погледати те младе људе у очи, у њихове наде и жеље, уочити њихове квалитете, упознати њихове вредности и ставове, а потом сагледати реалне моћи и проблеме. Ко је одговоран – држава, друштво, министарства, Влада, Парламент, образовне институције, цивилни сектор, медији...? Сви ми редом без изузетка, јер каква је перспектива “старог” друштва чија

it has become a virtue in itself, a ticket for all destinations and an admission card for a better life. Marketing and promotional slogans on billboards and in commercials serve as a daily reminder of how important it is to be young. But, is it really so? Is it easy to be young in present-day Serbia? How big is the burden of fear and uncertainty to be borne in order to finally wake up to a better tomorrow? Can the youth of Serbia influence their future and to what extent? How much does the society as a whole actually engage in their issues?

There is an infinite number of questions which impose themselves interminably. Theoretically, it would be easy to ask, analyze and formulate them into yet another in a range of contemporary studies. It would be an easy road to take. It is far more difficult to sit across from those young people, look them in the eye, into their hopes and desires, discern their qualities, come to know their values and views, and then take into consideration realistic abilities and problems. Who is responsible – the state, the society, the ministries, the government, the parliament, educational institutions, the civil sector, the media,...? Every single one of us, for what kind of prospects does an ‘old’ society have whose youth has ‘dispersed’ throughout the globe?

The Atlantic Council of Serbia, with the support of the Kingdom of Norway Embassy in Belgrade, realized the programme ‘The Youth of Serbia Today and Tomorrow’ in the period of April 2009 until May 2009. The goal of the project was to present the Serbian public with the seriousness and wide range of real problems which young people in Serbia are faced with nowadays, their value orientation and future perspectives. By means of direct communi-

cation through public debates organized in seven Serbian towns (Zajecar, Novi Sad, Nis, Kragujevac, Valjevo, Novi Pazar and the final two public debates in Belgrade at the Faculty of Political Sciences and Megatrend University) from May 13th to 15th, 2009, expert associates, partners and friends of the ACS gave the young people of Serbia an opportunity to publicly express their views on the Bologna declaration and the educational system of Serbia, unemployment and ‘brain drain’, Euro-Atlantic integrations, Serbia’s entrance into the European Union and NATO, peacekeeping missions, armed forces reform, the security sector, the political situation in Serbia and other inevitable topics which affect their future. The youth sent their messages to state institutions in Serbia, universities, diplomatic representatives, the media, the non-governmental sector, experts and the entire Serbian public. This project has attracted great media interest and engaged

се младост “расула” по свету?

Атлантски савет Србије, уз подршку Амбасаде Краљевине Норвешке у Београду, реализовао је програм „Млади Србије данас и сутра” у периоду од априла до маја 2009. године. Пројекат је предочио јавности Србије озбиљност и широк дијапазон реалних проблема са којима се млади људи у Србији данас сусрећу, њихову вредносну оријентацију и поглед у будућност. Кроз директну комуникацију путем јавних дебата организованих у седам градова Србије (Зајечар, Нови Сад, Ниш, Крагујевац, Ваљево, Нови Пазар и завршне две трибине у Београду на Факултету политичких наука и Мегатренд универзитету) од 13. до 25. маја 2009. године, стручни сарадници, партнери и пријатељи Атлантског савета, пружили су прилику младим људима Србије да јавно искажу своје мишљење о Болоњској декларацији и образовном систему Србије, незапослености и “одливу мозгова”, евро-атлантским интеграцијама, уласку Србије у Европску унију и НАТО, мировним мисијама, реформи Војске, сектору безбедности, политичкој ситуацији у Србији и другим незаобилазним темама које утичу на њихову будућност. Своје поруке, млади су упутили државним институцијама Србије, универзитетима, дипломатским представницима, медијима, невладином сектору, стручњацима и комплетној јавности земље. Пројекат је покренуо велико интересовање медија и укупне јавности у земљи.

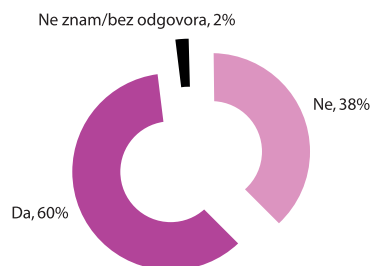
Квантитативним теренским испитивањем младих у Србији путем директног интервјуа лицем у лице, које је за потребе Атлантског савета Србије спровео TNS Medium Gallup током марта 2009. године, обухваћене су све поменуте теме. Резултати говоре да је младима

Нешто више од половине младих (57%) мисли да Војска Србије треба да учествује у мировним мисијама и то најчешће млади са нижим месечним примањима, незапослени, ученици као и млади из централно-западне и југо-источне Србије.

Србије убедљиво најважнија породица, потом пријатељи и посао, али далеко од тога да им није важно слободно време, каријера, образовање, религија, национални идентитет и на крају политика. Процентуално 67% младих сматра да је ситуација у Србији лоша, а највише их погађа проблем проналажења посла, особито младе, незапослене из градских насеља и то са територије Београда и Новог Сада. Међу осталим про-

MLADI KAO BIRAČI

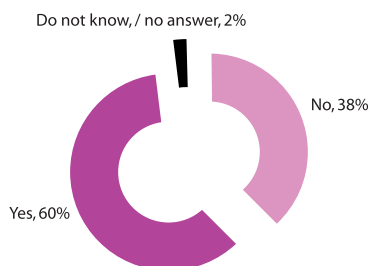
Da li ste glasali na poslednjim parlamentarnim izborima?

Iako više od polovine anketiranih navodi da je glasalo na prethodnim parlamentarnim izborima, dosta je visok procenat i onih koji nisu. Svaki četvrti mladi čovek, uzrasta 22-24 godine apstinira kada su u pitanju izbori. Mladi sa područja Novog Sada u znatno većoj meri nisu glasali na poslednjim izborima u odnosu na svoje vršnjake iz ostalih regiona (gotovo 60%).

YOUNG VOTERS

Did you vote in previous parliamentary elections?

Although more than half of respondents voted in the previous parliamentary elections, there is quite a high percentage of those who did not. Every fourth young man of age 22-24 did not vote. Young people from Novi Sad abstain from elections much more frequently than their peers in other regions (almost 60%).

the entire Serbian public.

By applying a quantitative field survey of the Serbian youth and conducting a direct face-to-face interview, which was carried out by TNS Medium Gallup for the purposes of the Atlantic Council of Serbia project, all of the afore-mentioned topics were encompassed. Results show that what the youth in Serbia consider to be undoubtedly most important items at the top of their priority list are: family, friends and work, but far be it from them not finding their free time, career, education, religion, national identity and politics important as well. In terms of percentages, 67% of young people feel that the situation in Serbia is bad, and they are most afflicted by the problem of finding employment, especially young unemployed people from urban settings from the territory of Belgrade and Novi Sad. Among other problems, they highlight the inability to realize their independence, to travel and to afford expensive education, and they are significantly less concerned with the ‘brain drain’, the choice of future profession and various vices. Nevertheless, at the public debate held in Novi Pazar, the youth have indicated the problem of drugs as one of the leading issues, in addition to all of the previously enumerated ones. Despite the bad rating of the overall situation in Serbia (nearly 70% of the surveyed), 63% of young people have a positive outlook regarding their future, and 44% of them intend to stay in Serbia. However,

PREDNOSTI PRIKLJUČIVANJA SRBIJE EVROPSKOJ UNIJI

SVI ISPITANICI (N=500): Šta smatrate da bi bile prednosti uključivanja Srbije u Evropsku uniju?
SPONTANI VIŠESTRUKI ODGOVORI

Bolji standard građana, 45%
Olakšana putovanja/otvorene granice 40%
Otvoreno tržište, 34%
Investicije/ulaganja iz inostranstva, 22%
Priznavanje naših fakultetskih diploma u svetu, 19%
Međunarodno kulturno povezivanje 11%
Nikakve prednosti 8%

Značaj priključivanja Srbije Evropskoj uniji mladi većinom vide u boljem standardu građana i mogućnosti putovanja. Vizni režim, pored nedovoljno visokog standarda, uglavnom onemogućava mlade da putuju kao što to čine njihovi vršnjaci u svetu.

ADVANTAGES OF SERBIA JOINING EU

ALL RESPONDENTS (N=500): According to your opinion, what will be the advantages if Serbia joins EU?
SPONTANEOUS MULTIPLE ANSWERS

Better standard of citizens, 45%
Possibility to travel/open borders 40%
Broader market, 34%
Foreign investments, 22%
Approved diploma abroad, 19%
International cultural links 11%
There are no advantages 8%

According to young people opinion, better living standard and travelling possibilities are the most frequent advantages of joining EU.

every fourth young person has negative expectations, predominantly the youth with low monthly income.

A third of the young people aged 18 to 26 have never travelled abroad, the other third travel abroad once a year, and the following third travel even more seldom, bearing in mind that the 'abroad' is also considered to comprise all of the ex-Socialist Federative Republics of Yugoslavia. The youth view the implementation of the Bologna Declaration in Serbia as an opportunity to leave for abroad, whether it concerns the issue of diploma recognition or the possibility of studying in Europe. Nearly two-thirds of young people rate the present political situation in Serbia as poor (73%), and more than a half of them (52%) feel that the political situation in the country negatively affects their plans for the future, especially students and the youth from Belgrade municipalities. A high degree of youth abstinence in the last parliamentary elections is also noticeable, as many as 38%, mostly from the territory of Novi Sad (nearly 60%). The majority of young people support Serbia's accession to the European Union

– 80%, and especially those with higher education. In line with greater expectations and a higher degree of information accessibility, the youth from Belgrade municipalities are more opposed to joining the European Union than their peers from other regions. The youth are predominantly informed about the European Union through the electronic media (TV, radio) – 66%, and the least by means of travel-

Slightly more than a half of the youth (57%) feel that Serbian Armed Forces should participate in peacekeeping missions, predominantly the youth with lower monthly income, the unemployed, students, as well as young people from central-west and south-east Serbia.

блемима истичу немогућност осамостаљивања, путовања и скупо образовање, а знатно мање их брине "одлив мозга", избор будућег позива и пороци. Ипак, у Новом Пазару, на одржаној трибини, млади су нам указали на проблем дроге као један од водећих уз све побројане. Упркос лошој оцени укупне ситуације у Србији (скоро 70% испитаника), 63% младих гледа позитивно на своју будућност, а 44% њих намерава да остане у Србији. Међутим, свака четврта млада особа има негативна очекивања и то претежно млади са ниским месечним приходима.

Трећина младих узраста од 18 до 26 година никада није путовала у иностранство, друга трећина иностранство посећује једном годишње, а следећа трећина још ређе, при чему имамо у виду да иностранство представљају и бивше републике Социјалистичке Федеративне Републике Југославије (СФРЈ). Млади примену Болоњске декларације у Србији најчешће виде као шансу за одлазак у иностранство, било да је реч о признању диплома или могућности студирања у Европи. Скоро три четвртине младих (73%) оцењује садашњу политичку ситуацију у Србији као лошу, а више од половине младих (52%) сматра да политичка ситуација у земљи негативно утиче на њихове планове у будућности, посебно студенти и млади из београдских општина. Такође је уочљив и висок степен апстиненције младих на последњим парламентарним изборима, чак 38% и то највише са подручја Новог Сада (готово 60%). Већина младих подржава улазак Србије у Европску унију – 80%, а посебно они са вишим образовањем. У складу са већим очекивањима и већим приступом информацијама, млади београдских општина се више противе

ling to European Union countries – only 1%. Among the advantages of Serbia's accession to the European Union the youth primarily see a better standard for citizens (45%), followed by easier travel / open borders (40%) and an open market (34%), and as the negative implications they underline the loss of natural resources (24%) and the increase in 'brain drain' (24%). More than two-thirds of the youth (73%) are familiar with the term 'Euro-Atlantic integrations' and it is more frequently young men, over 22 years of age with a higher level of education and higher household income that are more informed. Nearly 40% (39%) of young people support Serbia's accession to NATO, more frequently the youth from urban settings and Central-West Serbia. More than a half of young people (56%) do not support Serbia joining NATO, predominantly the youth from Belgrade municipali-

прикључењу Европској унији од својих вршњака из других региона. О Европској унији, млади се највише информшу путем електронских медија (ТВ, радио) – 66%, а најмање путем путовања у земље Европске уније – свега 1%. Међу предностима уласка Србије у Европску унију млади виде прво бољи стандард грађана (45%), потом олакшана путовања / отворене границе (40%) и отворено тржиште (34%), а као негативне стране истичу губитак природних ресурса (24%) и повећање “одлива мозгова” (24%). Више од две трећине младих (73%) је чуло за појам евро-атлантских интеграција, а чешће су обавештени младићи, старији од 22 године, са вишим образовањем и вишим примањима у домаћинству. Готово 40 % (39%) младих је за улазак Србије у НАТО и то чешће млади из градских средина и централно-западне Србије. Више од половине младих (56%) не подржава улазак Србије у НАТО, а најчешће млади из београдских општина, са села, као и они са нижим приходима. Као предности уласка Србије у НАТО, млади наводе да је то услов за улазак у Европску унију (48%), а потом политичку стабилност и безбедност (45%). Разлози због којих млади не желе да Србија уђе у НАТО су противправно бомбардовање Србије 1999. године (77%), потом нерешено питање Косова (40%) као и притисак и условљавање Запада (40%). Већина младих (68%) сматра да у Србији треба да постоји обавезна војна обука (што се приписује традицији, историји и навикнутости на постојање ове обавезе), а са друге стране 88% младих, најчешће мушкарци и млади из југоисточне Србије и са нижим примањима, сматра да у Србији треба да постоји професионална војска. Нешто више од половине младих (57%) мисли да Војска Србије треба да учествује у мировним мисијама и то најчешће млади са нижим месечним примањима, незапослени, ученици као и млади из централно-западне и југо-источне Србије. Млади из градова унутрашњости Србије су врло интерактивни и отворени за разговор на понуђене, разнородне теме. Њихова порука се подудара са нашим ставом да Србија није Београд и да су могућности младих у унутрашњости знатно ограничене, што у складу са месечним приходима ограничава и њихова интересовања. Сматрајући да је брига о младима један од примарних задатака друштва, а њихова добра информисаност и едукација најбоља инвестиција у будућност земље, Атлантски савет Србије спреман је да и у будуће своја искуства и програме подели са факултетима и градовима широм Србије као извором будућих младих стручњака.

Јелена Јеличић,
пројект менаџер ACC

РАЗЛОЗИ ЗА УЛАЗАК СРБИЈЕ У НАТО

ОНИ КОЈИ ПОДРЖАВАЈУ УЛАЗАК СРБИЈЕ У НАТО (N=193) Који су ваши разлози због којих желите да Србија уђе у НАТО?
SPONTANI VIŠESTRUKI ODGOVORI

To je uslov za ulazak u EU, 48%
Zbog političke stabilnosti i bezbednosti, 45%
Očuvanje mira - međunarodni sporovi bi se rešavali mirnim sredstvima, 13%
Zbog mogućnosti kolektivne odbrane, 11%
Srbija bi imala profesionalnu vojsku, 9%
Strani investitori bi više ulagali - bolji standard građana, 9%
Potvrda demokratičnosti Srbije, 3%

Млади који подржавају улазак Србије у НАТО већином овај процес виде као услов за улазак у Европску унију, али и као начин да се створи политичка стабилност и безбедност у земљи.

REASONS FOR JOINING NATO

That is a precondition for joining EU, 48%
Political stability and security, 45%
Peace keeping- international causes would be solved by means of communication, 13%
Because of the possibility of collective defense, 11%
Serbia would have professional army, 9%
More foreign investments- better standard of citizens, 9%
Approval of Serbia as a democratic country, 3%

Young people who think that Serbia should join NATO, mostly see this as a condition for joining EU and as a way towards political stability and security in Serbia.

ties, villages, as well as those with lower income. As advantages of Serbia's accession to NATO, the youth indicate the fact that it is a prerequisite for entering the European Union (48%), followed by political stability and security (45%). The reasons why the youth do not want Serbia to enter into NATO are the unlawful bombing of Serbia in 1999 (77%), the unresolved Kosovo issue (40%), as well as the pressure and conditioning of the West (40%). Most young people (68%) feel that Serbia should have compulsory military service (which can be attributed to tradition, history and being used to the existence of such an obligation), and on the other hand, 88% of the youth, mostly men and young people from South-East Serbia and those with lower income, feel that Serbia should have professional armed forces. Slightly more than a half of the youth (57%) feel that Serbian Armed Forces should participate in peacekeeping missions, predominantly the youth with lower monthly income, the unemployed, students, as well as young people from central-west and south-east Serbia.

Young people from the towns in the interior of Serbia are very interactive and open for discussing the various proposed topics. Their message coincides with our view that Serbia is not adequately represented by Belgrade and that the options of young people in the interior are significantly limited, which, in line with their monthly income, restricts their interests too.

Taking the view that caring for the youth presents one of the primary obligations of a society, and considering their good level of awareness and education as well as access to information, the best investment into the country's future, the Atlantic Council of Serbia is prepared to continue sharing its experiences and programmes with the faculties and towns throughout Serbia in the future as well as, they are a source of future young experts.

By Jelena Jelacic, ACS Project Manager

НАСТАВАК УСПЕШНЕ САРАДЊЕ

Атлантски савет Србије је као и прошле две године, уз подршку Амбасаде Краљевине Норвешке у Београду, организовао студијско путовање за слушаоце Генералштабног усавршавања Школе националне одбране у периоду од 04.05.2009. до 07.05.2009. године. Студијско путовање имало је за циљ упознавање представника ШНО са цивилном и војном структуром НАТО-а, а програмски је обухватило обилазак седишта НАТО-а у Бриселу као и војне команде SHAPE у Монсу. Програм студијског путовања покренут је у циљу практичног упознавања официра Генералштабног усавршавања ШНО са радом НАТО-а као водећом безбедносном организацијом данашњице. Делегацију су чинила 32 представника ШНО заједно са извршним директором АСС, г-ђицом Тијаном Андрић. Поводом успешног завршетка студијске посете Бриселу и Монсу као и остварене још једне у низу значајне сарадње са Школом националне одбране и Амбасадом Краљевине Норвешке у Београду, приређен је пријем у Атлантском савету Србије 11.05.2009. године.

THE CONTINUATION OF SUCCESSFUL COOPERATION

As was the case over the course of the previous two years, the Atlantic Council of Serbia organized a study trip for the attendants of National Defence School General Staff Headquarters training, in the period from May 4th to May 7th 2009, with the support of the Kingdom of Norway Embassy in Belgrade. The main purpose of the study trip was for School of National Defence representatives to become familiar with NATO civil and military structure, the programme of which included a tour of NATO Headquarters in Brussels and SHAPE Military Command in Mons. The study trip program was initiated with an aim to practically introduce the officers attending the National Defence School General Staff Headquarters training to the activities of NATO as the leading security organization of our times. The delegation comprised 32 National Defence School representatives, together with ACS Executive Director, Ms. Tijana Andric. In honour of the successful completion of this study trip and the realization of consecutive significant cooperation with the National Defence School and the Kingdom of Norway Embassy in Belgrade, a reception was held at the Atlantic Council of Serbia on May 11th 2009.

Представници ШНО са амбасадором г-дином Браниславом Милинковићем и извршним директором АСС, г-ђицом Тијаном Андрић испред НАТО седишта у Бриселу
Representatives of the School of National Defence with Ambassador Branislav Milinkovic and ACS Executive Director, Ms. Tijana Andric, in front of NATO Headquarters in Brussels

ЕВРОПСКО РАСКРШЋЕ: ДА ЛИ ПОБЕЂУЈЕМО У БОРБИ ПРОТИВ ТЕРОРИЗМА?

Она броди кроз таласе и
Запљускују је надменост,
охолост И лажна моћ.
Ка својој злој коби лагано се креће,
Чун чека на њу, јашући таласе,
Твоја браћа на истоку,
Приправни чекају своју прилику за
јахање

.....

И борбене камиле спремне су да крену

Осама Бин Ладен

She sails into the waves
Flanked by arrogance,
haughtiness and false power.
To her doom she progresses slowly,
Clothed in a huge illusion.
Awaiting her is a dinghy,
bobbing in the waves

Your brothers in the East prepared their mounts

.....

And the battle camels are ready to go

Osama Bin Laden

Током претходне две деценије поставља се питање на који начин треба успоставити институционалну структуру ради осигуравања безбедности унутар Европе. 11 септембар 2001, означио је улазак људске цивилизације у нову еру у којој безбедносна околина доминира претњама за које светске нације нису биле довољно спремне да заједнички нађу одговор. Један од главних разлога зашто се тероризам посвуда проширио у савременом међународном поредку је чињеница да се показао јефтиним, нискоризичним методом који доноси врло корисне резултате у борби разних врста група

During the past two decades, the question of how to establish an institutional structure to ensure security within Europe has been widely discussed. September 11, 2001 marked the beginning of a new era in which the security environment is dominated by threats which the world's nations proved to be unprepared to jointly find an answer to.

One of the main reasons why terrorism has become so widespread throughout the contemporary international system is the fact that it proved to be an inexpensive, low-risk method which produces extremely beneficial results in the fight

и режима. Терористички напади 11. септембра 2001. на Њујорк и Вашингтон увукли су не само САД већ целу цивилизацију у глобалну борбу против тероризма. Уједињене Нације су усвојиле резолуцију 1373 која обавезује све државе да санкционишу помагање терористичких активности, одбијају давање финансијске подршке и уточиште терористима и да међусобно деле информације о групама које планирају терористички напад. У циљу праћења имплементације резолуције 1373 УН је формирао Противтерористички комитет. Глобална

against various kinds of groups and regimes. The September 11, 2001 terrorist attacks on New York City and Washington caused not only the United States of America but also the entire civilization to join the global fight against terrorism. The United Nations resolution 1373 obliges all States to criminalize assistance for terrorist activities, deny financial support and safe haven to terrorists and share information about groups planning terrorist attacks. The Counter-Terrorism Committee was established at the same time to monitor the implementation of resolution 1373. The UN Global

EUROPEAN CROSSROADS: ARE WE WINNING THE FIGHT AGAINST TERRORISM?

Стратегија Уједињених нација за борбу против тероризма (A/РЕС/60/288) усвојена од стране Генералне скупштине 8. септембра 2006. године, представља први глобални оквир за решавање проблема, који су септембра 2008. прихватиле све 192 чланице УН-а. НАТО је развио Програм рада за одбрану против тероризма који за циљ има да опреми оружане снаге и развије технологије које су способне да детектују и поремете терористичке акције и омогуће брз одговор за заштиту војске на терену, цивилне популације и инфраструктуре. Обавештајна јединица за терористичке претње (ТТИУ) је формирана 2003 у штабу НАТО-а. Борба против тероризма је била

Counter-Terrorism Strategy (A/RES/60/288), adopted by the General Assembly on September 8, 2006, presents the first global framework for resolving this issue, which was universally accepted by all 192 UN member states in September 2008. NATO has developed the Programme of Work for Defence Against Terrorism of which the goal is to equip armed forces and develop technologies that are capable of detecting and disrupting terrorist acts, and provide rapid response capabilities for the protection of military in the field, as well as civilian population and infrastructure. In 2003 Terrorist Threat Intelligence Unit (TTIU), was established at NATO Headquarters. Combating terrorism was one of the main

један од главних покретача за формирање Савета НАТО-Русија. Државе савезнице договориле су се о низу мера: појачана размена обавештајних података, појачано обезбеђивање цивилних и војних објеката од виталног значаја, давање отворене дозволе за прелет снага САД и приступ лукама и аеродромима, ангажовање НАТО авиона са системом за рано радарско откривање, командовање и навођење – AWACS и ангажовање НАТО поморских снага у источном Медитерану. Са својим експертизама у превенцији конфликта, кризном менаџменту, раном упозоравању и Акционом јединицом за борбу против тероризма ОЕБС даје свој допринос. Савет Европе као најстарија међународна организација у Европи представља чувара демократије и људских права кроз бројне конвенције и оформљено тело CODEXTER које је задужено за противтерористичка питања. Заједнички ситуациони центар ЕУ SITCEN са седиштем у Бриселу, осматра и процењује догађаје 24х дневно са фокусом на кризне регионе, тероризам и пролиферацију. Стварање противтерористичког аналитичког капацитета унутар SITCEN-а које је постало

reasons behind the creation of the NATO-Russia Council. Allied states reached an agreement on a set of counter-terrorism measures: increased exchange of intelligence data, increased security over civilian and military objects of vital importance, issuing open authorization for US forces for transit and access to sea ports and airports, the engagement of NATO aircraft with early radar detection, command and guidance – AWACS and engaging NATO naval forces in the Eastern Mediterranean. The OSCE also contributes by its expertise in conflict prevention, crisis management and early warning and Action against Terrorism Unit. Council of Europe as the oldest international organisation in Europe represents a guardian of democracy and human rights standards through numerous conventions whereas the body CODEXTER was designed to co-ordinate counter-terrorism measures. Joint Situation Centre (SITCEN) in Brussels, deals with monitoring and analysis of events 24 hours a day, with a special focus on crisis regions, terrorism and its proliferation. Creating a Counter-terrorism Analytic Capacity within SITCEN, which become active on February 1st 2005 presents a huge development since March 11, 2004 terrorist

активно 1 фебруара 2005 представља велики развојни корак од напада 11 марта 2004. у Мадриду. ЕУ противтерористички координатор, EUROPOL и EUROJUST представљају значајне играче у оквиру Европског одбрамбеног акционог плана о тероризму и ESDP.

Осам година након напада који се догодио 11. септембра 2001. године, мрежа глобалног тероризма укључује реконструисану Ал Каиду коју чини хетерогени сет придружених група и организација, као и изванредан број самооснованих и спонтано формираних локалних ћелија. Који тип глобалних терористичких опасности прети одређеној земљи или региону у свету, зависи прецизно од тога како се ове различите компоненте евентуално комбинују. Оно што уноси позитивну енергију је чињеница да светске демократије имају слична виђења о опасностима које изазива тероризам.

Упркос чињеници да је изгубила значајан број лидера, Ал Каидин лидерски нуклеус се обнављао неколико пута. Данас, релоциран у племенским подручјима Пакистана и на граници са Авганистаном захваљујући интегрисаном консултативном савету Majlis Shura, њен организациони статус је задржао релативну снагу. Процењује се да у новој оперативној бази Ал Каида броји неколико стотина, па и хиљада својих агената и сарадника и активиста у мрежама и ћелијама.

У оквиру америчког Националног Противтерористичког Центра (NCTC) оперише The Terrorist Identities Datamart Environment, која служи као централно место информација за више од 500 хиљада имена осумњичених за тероризам у свету (током 2008. уклоњено је 27 хиљада имена која више нису представљала претњу).

Европа

Извештај Европске Уније показује да опасност за Европу није завршена и да, с обзиром на многе индикације, ниво опасности остаје висок. Током 2008. године изведено је 515 терористичких напада, 1009 особа је ухапшено, а 359 суђено за тероризам у земљама ЕУ. Већина осумњичених је ухапшена због чланства у некој терористичкој организацији. Од 384 пресуда, 50 посто се односило на исламски, а око 39 посто на сепаратистички тероризам који највише угрожава Шпанију (Баскијски сепаратистички тероризам) и Француску (Корзикански сепаратистички тероризам). Левичарски и анархистички терористички напади су у порасту, тако да је у 2008. години регистровано 28 напада у којима је 58 људи ухапшено. Изазови са којима су државе Европе суочене су веома различити и захтевни.

Најугроженију европску нацију представља Француска која је, не својом вољом, домаћин снажног исламског покрета северноафричких имиграната. Иако се Француска противила рату у Ираку, многе земље који су га подржавале имају имовину и интересе на Француској територији. Од 9 септембра 1986, француско законодавство предвиђа Париз за седиште правосудних снага у борби против тероризма и до 2006 донело је више закона. Респектабилна база података Edvige и Cristina један је од кључних елемената заштите Француске државе. Безбедносни проблем за земљу представљају напади

attacks in Madrid. EU Counterterrorism Coordinator, EUROPOL and EUROJUST are major players within the European Defence Action Plan against Terrorism and ESDP.

Eight years following the attacks of September 11, 2001 the global terrorism network includes the reconstructed Al Qaeda made up of a heterogeneous set of affiliated groups and organizations, as well as a certain number of self-established and spontaneously formed local cells. What type of global terrorist threat poses a danger for a certain country or region of the world is precisely contingent upon how these various components can potentially be combined. What introduces a certain degree of positive energy is the fact that world's democracies have similar views on the threats posed by terrorism.

Despite the fact that Al Qaeda's leadership has suffered significant losses, its' nucleus has recovered several times. Nowadays, re-located in the tribal areas of Pakistan and on the border with Afghanistan, its organisational status is one of relative strength regard to those who integrate the consultative council called the Majlis Shura. It is estimated that, at its new base of operations, Al-Qaeda has several hundred, perhaps even a few thousand, agents, activists and associates in its networks and cells. Within American National Counter - Terrorism Centre (NCTC) operates The Terrorist Identities Datamart Environment, central repository of information for more than 500 000 terrorist suspects worldwide (in 2008, 27000 names were removed from TIDE when it was determined that they no longer posed a threat).

Europe

The European Union report reveals that the threat to Europe is not eliminated and that, taking into consideration numerous indicators, the level of threat still remains high. During 2008, 515 terrorist attacks were performed, 1009 people were arrested, and 359 were tried on count of terrorism in EU countries. The majority of suspects were arrested as a result of their membership in certain terrorist organizations. Out of 384 convictions, 50 per cent comprised of Islamic, and 39 per cent were considered acts of separatist terrorism, which thus poses the biggest threat for Spain (Bask separatist terrorism) and France (Corsican separatist terrorism). Left-wing as well as anarchist terrorist attacks are also on the rise, which resulted in 28 attacks in 2008, in which 58 people were arrested. The challenges which the European states are faced with are extremely diverse and demanding. The most jeopardized European nation is France, which has unwillingly become the host of a strong Islamic movement of North-African immigrants. Although France opposed the war in Iraq, numerous states that did support it had property, assets and interests on French territory. Since September 9, 1986 the French Judiciary has decided to centralize all judicial processes concerning terrorism in Paris, and since then the French legislation passed several laws until 2006.

The respectable data base "Edvige and Christina" is one of the key elements of protection of the French state. What poses a large security problem for France, are the numerous attacks of Corsican groups under the umbrella of Front de Libération Nationale de la Corse (FLNC). Corsican separa-

корзиканских група под вођством Front de Libération Nationale de la Corse (FLNC). Групе углавном нападају имовину не-корзиканаца, куће и викендице и аутомобиле.

Између 2005 и 2008 појединци ухапшени у Француској су углавном чинили мрежу која је слала добровољце у Ирак, док у последње време Авганистан преузима примат.

Током претходних година муслиманске џамије у Европи су лоциране као места регрутовања тако да радикални појединци и терористичке групе све више употребљавају интернет као вид комуникације и пропаганде. У

tist terrorist groups mostly target the property of non-Corsican people, including attacks on houses, holiday apartments and cars. Between 2005 and 2008, a number of individuals arrested in France were members of networks dispatching volunteers to Iraq, while recent developments indicate that Afghanistan is replacing Iraq as the primary destination.

Over the recent years, Muslim mosques in Europe were recognized as recruitment points, whereas radical individuals and terrorist groups increasingly use the internet as a tool of communication and propaganda. In Austria, two people were accused of circulating radical propaganda on the internet under the name Global Islamic Media Front (GIMF).

Аустрији су две особе оптужене због ширења радикалне пропаганде на интернету под називом Глобални Исламистички Медиа Фронт (GIMF). Такође, у Аустрији је вођено неколико истрага због сумње за финансирање тероризма као и неколико паљења турске имовине од стране Радничке Партије Курдистана (ПКК). Шведска и Словенија се све више користе као транзитна подручја и логистички центри индивидуалаца и група како би стигли у циљану земљу. Због тога је Шведска влада током 2008 упутила предлог Парламенту да Шведска усвоји измене у Одлуци Европског Савета од 13 јуна 2002. о борби против тероризма. Словенија је 2008 усвојила Нови Кривични закон којим се уведе нове одредбе које се односе на тероризам, финансирање терористичких активности, њихово јавно величање и тренирање за терористичких активности.

Италијански анархисти су претходних година циљали владине канцеларије, полицијске станице као и пословне зграде, банке и приватне компаније. Италија је такође у опасности и од исламског тероризма, јер се на њеној територији налази снажна терористичка мрежа

In addition, several investigations have also been conducted on account of financing terrorism, as well as several cases of torching of Turkish property by Working Party of Kurdistan (PKK).

Sweden and Slovenia are used as transit areas and logistic centres of individuals and groups for easier access to target countries. As a result in 2008, the Swedish government has put forward a proposal to the Parliament that it should approve the changes in the European Council Framework Decision of June 13, 2002 on combating terrorism. In 2008 Slovenia adopted the new Penal Code, which introduced new provisions with regard to terrorism, financing of terrorist activities, incitement and public glorification of terrorist activities, and training for terrorist activities. Over the previous years, Italian anarchists targeted government offices, police offices, business buildings, banks and private companies.

Italy is also facing threat from Islamic terrorism, due to the existence of a powerful terrorist network centred around Milan. There is a well-known case of two people arrested in Bari in November 2008, where they planned an attack on

фокусирана око Милана. Познат је и случај хапшења две особе у Барију новембра 2008. године, које су као део белгијске логистичке мреже Ал Каиде планирале напад на аеродром Шарл де Гол у Паризу.

Државе попут Данске, за које се сматра да су увредиле ислам и Пророка Мухамеда, суочене су са директним претњама терориста. Након првих антитерористичких мера из 2002, Дански парламент је усвојио проширење у 2006. Истражне снаге полиције су знатно ојачане као и размена информација између војне обавештајне службе ФЕТ и цивилне обавештајно безбедносне службе ПЕТ.

Холандији је упућено неколико претњи током 2008. године, када је холандски политичар Герт Вилдерс објавио филм Фитна који критикује ислам. Ова држава је последњих година развила противрадикализациону стратегију и програм. Законски предлог који омогућује побољшане могућности за истрагу и гоњење терористичких злочина ступио је на снагу 1 фебруара 2007. Луксембург је 2008 ратификовао Међународну конвенцију за сузбијање Нуклеарног Тероризма. Финска је у мају 2008 усвојила четири предлога који се односе на тренирање, промовисање, регрутовање и јавно изражавање терористичких група. На почетку 2007, Краљевски Декрет је ступио на снагу с циљем олакшања белгијским финансијским административним властима да замрзну средства индивидуа умешаних у терористичка дела према Акту о тероризму из децембра 2003.

Немачка је крајем 2003 изменила Кривични закон и уз допуне крајем 2007 учинила да тренирање за извођење терористичких активности постане кривично дело. Немачка се суочава са повећаним бројем исламских фундаменталиста (углавном друге генерације имиграната и радикалних преображеника који путују из Немачке у Пакистанске терористичке кампове Ал Каиде и сличних група) и постаје директна мета напада услед њеног присуства у Авганистану. У Немачкој се налази 29 исламистичких група са 34700 припадника. Повећан је број радикалних десничарских криминалних дела са 16% на 20% од којих су више од 1000 били насилни. Посебну опасност представљају "Аутономни националисти" који се окупљају на демонстрацијама и изазивају насилне сукобе са левичарским демонстрантима. Број неонациста у Немачкој је у сталном порасту, а тренутно их има око 4800. Број криминалних аката левичара је такође повећан са 2765 у 2007. на 3124 у 2008. од којих је 701 било насилно.

Баскијска ЕТА, која за циљ има стварање независне социјалистичке Баскијске земље, примарно делује у северној Шпанији и југозападној Француској. Већина терористичких тзв. Taldes Y напада извршила је мрежа индивидуа повезаних са ЕТА омладинском организацијом SEGI. ЕТА је у својој 41-огодишњој кампањи бомбашких напада и убистава усмртила преко 800 особа. Терористичка група Resistencia Galega, која оперише у шпанској аутономној регији Галиција такође је вршила нападе ограниченог успеха. Ради боље заштите националне телекомуникације, Шпанија је октобра 2007 у складу са директивама Европског парламента и Савета усвојила закон о Електронским комуникацијама којима се регулишу провајдери јавних електронских комуни-

Charles de Gaulle airport in Paris as a part of the Belgian logistic Al Qaeda network. States, such as Denmark, which are considered to have insulted Islam and the prophet Mohammed, are facing direct terrorist threats. After the first anti-terrorism package on 2002, the Danish Parliament passed an updated package in 2006. Investigative powers of the police were considerably strengthened and as well as the exchange of information between the Military Intelligence Service (FET) and the civil Intelligence Service (PET).

Several threats were made to the Netherlands during 2008, when a Dutch politician Gert Vilders published the film 'Fitna' which criticizes Islam. Over the course of recent years this state has developed an anti-fundamentalist strategy and program.

A bill allowing increased possibilities for investigation and prosecution of terrorist crimes came into force on February 1, 2007. In 2008, Luxembourg ratified the International Convention for the repression of Nuclear Terrorism. In May 2008, Finland adopted four new significant amendments related to public incitement to terrorist offences, providing training for a terrorist group, promoting the activity of a terrorist group and recruiting people for terrorist offences. At the start of 2007, a Royal Decree entered into force making it easier for the financial administrative authorities to freeze the assets of individuals involved in terrorist activities, as described in the December 19, 2003 Act on Terrorism. At the end of 2003, Germany amended its Criminal Code by introducing new provisions at the end of 2007, thus making terrorist training a criminal offence.

Germany is confronted with an increased number of Islamic fundamentalists (mostly second-generation immigrants and radical converts who travel from Germany to Al Qaeda terrorist camps in Pakistan and similar groups) and is becoming a direct target of attacks due to its presence in Afghanistan. There are 29 Islamic groups based in Germany counting 34700 members. The number of radical, right-wing criminal acts has increased from 16 % to 29%, out of which more than 1000 were violent. Special threat is posed by 'Autonomous Nationalists' who gather at demonstrations and cause violent clashes with left-wing demonstrators. The number of neo-Nazis in Germany is constantly increasing, and currently it is estimated that there are around 4800 of them. The number of left-wing criminal acts has also increased from 2765 cases in 2007 to 3124 cases in 2008, 701 of which were violent.

The Bask ETA, of which the main concern is the formation of an independent Bask state, primarily conducts its operations in Northern Spain and South-East France. The majority of terrorist so called Taldes Y attacks, were committed by a network of individuals with links to ETA's youth organisation SEGI.

In its 41-year-long campaign of bombing attacks and murders, the ETA has killed over 800 people.

The terrorist group Resistencia Galega, which operates in the Spanish autonomous region of Galicia, also carried out attacks with limited effects. In order for better protection of national telecommunications services a new law was passed in October 2007 on Electronic Communications in accordance with the Directive of the European Parliament and of the Council which regulates providers of public electronic

кационих служби (фиксна телефонска мрежа, мобилна телефонија и интернет).

Велика Британија има много искуства са тероризмом. Више од три хиљаде људи убијено је током тридесетогодишњег похода ИРА. Напад на транспортни систем Лондона 7. јула 2005. године када је усмрћено 59 људи и рањено више стотина, означио је упозорење да се земља суочила са много суровијим и опаснијим обликом тероризма. Терористички Акт од 30. марта 2006. и нови предлози у 2007. повећали су ниво безбедности земље. Формиран је Заједнички Центар за Анализу Тероризма ЈТАС који се налази унутар МИ5 и окупља представнике

communications services (fixed network telephony, mobile telephony and Internet).

Great Britain has a lot of experience with terrorism. More than 3000 people were killed during the 30-year-long IRA campaign. The attacks launched on the London transportation system on July 7, 2005 when 59 people were killed and several hundred of them were injured, marked a warning that the country is faced with a much more brutal and dangerous form of terrorism. The Terrorism Act of March 30, 2006 and new proposals in 2007 have upgraded the level of Great Britain's security.

A Joint Terrorism Analysis Centre (JTAC) was established

16 агенција и одељења. Безбедносна база података DNA представља значајан елемент заштите Велике Британије. У марту 2009. године објављена је ревидирана верзија стратегије Contest из 2003. године - Contest II у којој су изнети модерни начини супростављања тероризму.

Азербејџанске службе безбедности бориле су се са покретом Шумска браћа, док је Турска годинама изложена нападима Радничке Партије Курдистана (ПКК) из база у северном Ираку, која често користи даљински контролисане мине при нападу на безбедносне снаге. ПКК је један од главних проблема с којима се у свом раду суочавају и румунске службе безбедности чије се присталице налазе међу 8000 Курда који живе у Румунији.

Србија се 2003. године суочила са актом државног тероризма када јој је убијен премијер Др. Зоран Ђинђић. Препознајући глобални проблем са којим су суочене све државе света, половином априла ратификована је конвенције Савета Европе за борбу против сајбер криминала, превенције и финансирања тероризма.

На Косову и Метохији, које ће за неколико година бити срце вахабизма у Европи, у Призрену делује Међународни комитет Таиба, а у Приштини Ирански Потпорни комитет. У Албанији је тренутно око 80 религијских фондација са рачунима у Арапско Албанско Исламској

within the MI5 which includes representatives of 16 agencies and departments. A Security DNA data base presents a significant element of protection of Great Britain. In March 2009, a revised version of the Contest strategy from 2003 was published under the name 'Contest II', in which contemporary means of confronting terrorism were outlined.

The Azerbaijani security services have fought with the 'Forest brothers' movement, while Turkey has been exposed to attacks of the Radical Party of Kurdistan (PKK) for many years, which often uses remote mine operations in its attacks on Turkish security forces from their bases in Northern Iraq. PKK is also one of the main concerns of the Romanian security forces since 8000 Kurds live in Romania. Serbia confronted an act of state terrorism in 2003, when its Prime Minister, Dr. Zoran Djindjic, was assassinated.

In recognition of the global problem facing all the countries in the world, a Council of Europe convention on the prevention and financing of terrorism and on the fight against cyber crime, was ratified in mid-April.

In Kosovo and Metohia, which is bound to become the centre of Wahhabism in Europe in a few years' time, there is also an International Taib Committee in Prizren, and the Iranian Support Committee in Pristina. In Albania there are currently 80 religious foundations with bank accounts

Банци, Банци Малезије, Фефад банци и банци Дарданија. Многе фондације блиске исламским терористичким организацијама су се прилагодили новим условима и на територији Балкана успоставиле финансијску мрежу, као и логистику за операције Финансијског комитета Ал Каиде. Један од метода је и тзв. "hawala" систем када се новац преноси директно без употреба банке. Грађевинске фирме у Албанији и косовски Албанци као трговци хероином, представљају важну везу ланца Ал Каиде. У Босни је стационирано више невладиних организација идентификованих као помагачи тероризма, а који повремено мењају назив: Саудијски Потпорни Комитет, Глобална Исламска Потпора, Међународна организација за помоћ, Египатска национална помоћ, Саудијски Исламски Комитет, Исламски Институт.

Белгија је известила о повећаној активности анархистичких група, употреби Молотовљевих коктела као и повезаности са анархистима Француске, Грчке и Италије. Грчке анархистичке групе попут Завере хелија ватре из Атине и Солуна (Synomosia Pynon Fotias Athina-Thessaloniki), као и терористичка организација Револуционарна борба (Epanastatikos Agonas) прете бомбашким нападима и терором у земљи. Безбедносне снаге Руске Федерације су годинама изложене напади-ма у Севернокавказким Републикама Ингушетија, Дагестан и Чеченија од стране терористичких група као што је Саботажни Батаљон Чеченских Мученика. Страни цихадисти који су дошли у Чеченију током првог Чеченског рата 1994 омогућили су стварање језгра вахабистичког утицаја на Кавказу.

Други изазов са којима се суочавају безбедносне службе Руске Федерације је пораст неонацизма у земљи. Национални Антитерористички комитет (НАК) означио је омладинске нео нацистичке групе као једну од највећих претњи по Русију. Према њиховом извештају, десничарски екстремизам је достигао забрањавајући број од 200 хиљада чланова од којих 10 хиљада чека оптужнице за насилна криминална дела.

У Европи делује и неколико организација чије је језгро ван најстаријег континента. Ал Каида у земљи исламског Магреба (Tanzim Qaeda bi-Bilad al-Maghreb al-Islami) са седиштем у Алжиру, позната по бројним самоубилачким нападима, поседује бројну дијаспору у Западној Европи и огранке у Шпанији, Француској, Швајцарској и Италији. Мароканска Исламска група присутна је у Западној Европи позната је широј јавности када је 2004.године извршила напад на транспортни систем Мадрида и усмртила 191 особу а ранила 1900 људи. Узбекистанска Унија Џихада (IJU) је одговорна за неколико великих терористичких завера укључујући и планирани напад 11 септембра 2007.године на Франкфуртски аеродром и кључне америчке војне инсталације у Немачкој. Јапански религиозни покрет Aum Shinrikyo, познатији као Aleph познат након напада нервним гасом сарин у токијској железници 1995.године поседује неколико огранка у Немачкој, Русији и САД.

Новину у деловању терориста у Европи представља употреба жена бомбаша-самоубица, а додатно забрањава и повећан број бомбаша-самоубица са запада.

in the Arab-Albanian Islamic Bank, the Bank of Malaysia, the Fefad bank and the Dardania Bank. Numerous foundations close to Islamic terrorist organizations have adapted to new conditions and established a financial network as well as logistics for the operations of Al Qaeda Financial Committee on the territory of the Balkans. One of the methods is also the so-called 'hawala system', when the money is transferred directly, without using banks. Construction companies in Albania and Kosovo Albanians as heroin traffickers present an important link in the Al Qaeda chain of operations. There are many non-governmental organizations stationed in Bosnia which have been identified as proponents of terrorism, and which occasionally change their names: the Saudi Relief Committee, Global Islamic Relief, International Aid Organization, Egyptian National Aid, Saudi Islamic Committee, the Islamic Institute.

Belgium has reported an increase in the activities of anarchist groups, in their use of Molotov cocktails, as well as their links to anarchists active in France, Greece and Italy. Greek anarchist groups such as the Conspiracy of Fire Cells from Athens and Thessalonica (Synomosia Pynon Fotias Athina-Thessaloniki) as well as the terrorist organization 'Revolutionary Struggle' (Epanastatikos Agonas) threaten to use bomb attacks and other acts of terror in the country.

For years the Russian Federation security forces have been exposed to attacks of terrorist groups in the Northern Caucasus Republics of Ingushetia, Dagestan and Chechnya, such as the Sabotage Battalion of Chechen Martyrs. Foreign jihadists first arrived to Chechnya during the first Chechen War in 1994. The Chechen arena enabled the formation of the nucleus of Wahhabi influence in the Caucasus. The second challenge facing the security forces of the Russian Federation is the increase in neo-nazism in the country. The National Anti-Terrorist Committee (NAK) marked the youth neo-nazi groups as one of the biggest threats to Russia. According to their report, right-wing extremism has reached a disquieting figure of 200 000 members, 10 000 of whom are facing indictments for violent criminal acts.

In Europe several organizations are also active with its core located outside of the old continent. Al Qaeda in Land of Islamic Maghreb (Tanzim Qaeda bi-Bilad al-Maghreb al-Islami) with its seat in Algeria, is infamous for numerous suicide attacks, possesses respectable Diasporas in Western Europe, and branches in Spain, France, Switzerland and Italy. Moroccan Islamic Combatant Group present in Western Europe, became known to wider public in 2004 when it executed an attack on the Madrid transportation system killing 191 people and wounding 1900 of them. Islamic Jihad Uzbekistan (IJU) is responsible for several huge terrorist conspiracies including plans on attacking the Frankfurt airport and various American military installations in Germany on September 11, 2007. Japanese religious movement Aum Shinrikyo or Aleph, gained international notoriety in 1995, when it carried out the sarin gas attack in the Tokyo subway system, and it also comprises of several branches in Germany, Russia and United States.

The use of women suicide-bombers presents a novelty in terrorist operations in Europe, and the source of additional concern is also the increased number of suicide-bombers from the West. A better understanding of the process of

Боље разумевање радикализационог процеса, нарочито у условима превенције и обрнуто биће кључно у наредним годинама за Европу. Такође глобална финансијска криза може негативно да утиче на пораст радикализације становништва Европе у случају њеног дужег трајања. Последњих година као модеран тренд процеса регрутације будућих терориста је преобраћања заговорника у ислам. Искуство је показало да је, упркос великој количини интернет материјала подесних за извођење терористичког акта, много теже извести напад него што се чинило. Због недостатка знања, као и потешкоћа у производњи или крађи експлозивних направа, многи терористи покушавају да набаве експлозив или војно оружје. Управо у тој фази када затраже помоћ, многе групе привуку пажњу безбедносних снага које тако добију прилику да разоткрију групу постављањем доушника или мреже надзора над њеним активностима

Закључак

Многи бивши цихадисти и исламисти закључују да су напади Ал Каиде на цивилно становништво бацили организацију на маргину исламског друштва са веома мало савезника и несигурним уточистима. Међутим, медијске организације цихада попут As Sahaba, Labajbak Media, Islam Avazija, Islamskog Emirata Avganistana, Manba al Jihad Badr at Tawheda, Jundullah Media, Umat Studija и других, постале су главни пропагандни, регрутациони и мотивациони фактор за даље извођење терористичких акција у свету.

Прави испит за модерне демократије у свету биће храброст и доследност у одржавању чврсте линије у борби против тероризма у свим њеним облицима. Не постоји противтерористичка политика која је универзално примењива, сваки сукоб који обухвата тероризам има властите, јединствене карактеристике. Демократске државе мораће да се носе не само са изазовима локалних независних ћелија или малим мрежама цихадиста, већ и ризицима и претњама изазваним од стране елемената који кореспондирају са другим компонентама унутар постојеће мреже глобалног тероризма. Принципи којих се модерне демократије морају држати у будућности су да:

- Нема попуштања терористима, уз апсолутну одлучност да се тероризам порази унутар оквира владавине закона и демократског процеса
- Нема договора и нема уступака, чак ни уз најтеже претње и уцене
- Појачан напор да се терористи изведу пред лице правде путем процеса и пресуде надлежног суда
- Оштре мере за кажњавање држава спонзора које терористичким покретима осигуравају подршку
- Одлучност да се никада не допусти терористичко застрашивање у сврху блокирања или заустављања међународних дипломатских напора у решавању већих сукоба.

Светска цивилизација је на раскршћу- побеђује ли или не у борби против међународног тероризма.

Александар Ђелошевић

radicalization, particularly in prevention conditions and vice versa, will prove to be crucial for Europe in the forthcoming years. Furthermore, the global financial crisis, in case it should persist for a longer period of time, could have a negative impact on the increase in radicalization among the population of Europe.

During the past few years, the process of recruiting future terrorists from the ranks of prisoners who have converted to Islam has become a trend among terrorist groups. Experience has demonstrated that despite a huge amount of internet material suitable for performing a terrorist attack, it is far more difficult to launch an attack than it had previously seemed to be. Due to the lack of knowledge, as well as the difficulties in manufacturing or stealing explosive devices, many terrorists are trying to obtain explosives or military weapons. It is precisely at this stage that they turn to someone for assistance that many groups attract the attention of security forces, which are thus provided with an opportunity to uncover the group by infiltrating undercover informants or by using surveillance networks to uncover their plans and activities.

Conclusion

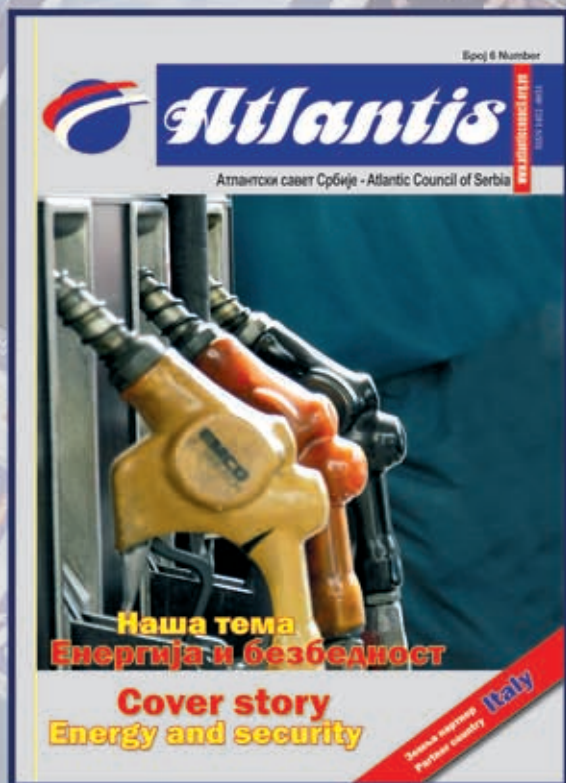
Many former jihadists and Islamists conclude that Al Qaeda attacks launched on the civil society have thrown the organization on the margins of Islamic society with very few allies and insecure, unreliable sanctuaries. However, the jihad media organizations, such as the As Sahaba, Labibah Media, Islam Avasia, Islamic Emirate of Afghanistan, Manba al Jihad Badr at Tawheda, Jundullah Media, Umat Studio and others, have become the quintessential propaganda, recruiting, motivational factor for further realization of terrorist actions throughout the world.

The true test for modern democracies of the world will be their degree of courage and consistency in maintaining a hard-line in the fight against terrorism in all its forms. There is no universally applicable counterterrorism policy – each conflict which includes terrorism has its own unique characteristics. Democratic states will not only have to deal with the challenges posed by local independent cells or small jihadist networks, but also the risks and threats caused by elements corresponding to other components within the existing global terrorist network. The principles which modern democracies have to uphold in the future are the following:

- There will be no giving in to terrorists, with absolute determination to combat and defeat terrorism within the framework of the rule of law and due democratic process.
- There will be no deals and no concessions, even in the case of most severe threat and blackmail
- Intensified efforts in bringing the terrorists to justice by means of due process and verdict of the authorized court
- Severe punishment measures for sponsor states which provide support for terrorists.
- Determination to never allow terrorist intimidation which aims to block or suspend international diplomatic efforts in resolving major conflicts.

The global civilization is at a crossroads – is it going to win the fight against international terrorism or not. Written by:

By Aleksandar Djelosevic

Atlantis